

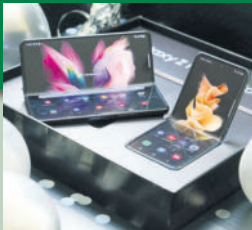
3 Aruba

Dit weekend en begin nieuwe week: onstabiel weer

8 Economie

Samsung profiteert van verkoop opvouwbare smartphones

10 Wereld

Plan om meer mensen uit Afghanistan naar Nederland te halen

12 Sport

Wereldkampioen Frankrijk langs België in trefzekere 2e helft

Aruba versoepelt toelatingseisen:

Volledig gevaccineerde Nederlandse toeristen hoeven niet meer te testen

ORANJESTAD — Reizigers uit Nederland die volledig zijn gevaccineerd tegen Covid-19 met een door het Europees Geneesmiddelen Agentschap (EMA) of Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) goedgekeurd vaccin, hoeven vanaf vandaag geen verplichte coronatest meer te doen om Aruba binnen te komen. Dat bevestigt de Aruba Tourism Authority (ATA) vandaag aan deze krant. In plaats hiervan moeten zij hun digitale Europese coronacertificaat invoeren wanneer zij hun online ‘embarkation/disembarkation’ (ED)-kaart invullen.

“Vanaf vandaag accepteert Aruba het ‘European International Vaccination Digital Corona Certificate (DCC)’ in plaats van een PCR-testresultaat voor Covid-19”, laat ATA weten aan deze krant. Dit is veelal een PDF-document met een QR code. Deze moet geüpload worden in het proces om een ED-kaart aan te vragen, die alle reizigers naar Aruba moeten invullen. De toerisme-autoriteit wijst erop dat men goed moet opletten dat men de internationale reisversie van de DCC invoert, die een jaar geldig is en niet de nationale versie die uitgegeven is voor een land en die soms maar een paar uur geldig is. Wanneer de PDF die is ingevoerd op de ED-site wordt goedgekeurd door de Directie Volksgezondheid (DVG), ontvangt men hiervan een bevestiging per e-mail met een groen vinkje, wat bij het inchecken getoond moet worden.

Goedgekeurde vaccins zijn Pfizer/BioNTech (Comirnaty), Moderna (Spikevax), AstraZeneca (Vaxzevria) en Johnson & Johnson (Janssen). De reizigers moeten maximaal veertien dagen voor vertrek hun laatste vaccinatie tegen Covid-19 hebben gekregen. Dit geldt, naast Nederland, ook voor een aantal landen binnen de Europese Unie, namelijk België, Tsjechië, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Hongarije, Italië, Malta, Polen, Portugal, Spanje en Zweden. Landen die nog als hoog risico beschouwd worden en voor wie deze toegang nog niet geldt, zijn Oostenrijk, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Estland, Griekenland, Ierland, Letland, Litouwen, Luxemburg, Roemenië, en Slovenië. Inwoners van deze laatste groep landen moeten nog wel een negatief testresultaat van corona overleggen om Aruba binnen te komen. De coronaverzekering

premie blijft echter wel verplicht voor iedereen. Meer informatie hierover is te vinden op www.aruba.com/us/traveler-health-requirements/vaccine-for-travel-europe.

Meer Nederlandse toeristen

Het aantal toeristen dat op Aruba vakantie komt viert en afkomstig is uit Nederland, is stijgende. Dat meldde Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP) gisteren. Dat is in september 28 procent gestegen in vergelijking met de maand ervoor. De definitieve toerismecijfers van september zijn nog niet door de ATA gedeeld met de pers. Wel hebben vliegtuigmaatschappijen TUI en KLM de afgelopen maand gestunt met ticketprijzen naar Aruba, Curaçao en Bonaire. Daarnaast maakte de KLM eind september bekend vijftien extra vluchten te verzorgen naar Aruba in het hoogseizoen. In juli voegde KLM een extra vlucht toe per week vanuit Amsterdam en in het zomerseizoen van 23 juli tot 15 augustus werden wekelijks drie extra vluchten toegevoegd. Luchtvaartmaatschappij TUI kondigde toen aan in juni driemaal per week te gaan vliegen in plaats van eenmaal per week en voegde van 6 juli tot oktober een extra vlucht toe op dinsdag.

Engeland schrappt inreisverbod voor reizigers uit 47 landen

LONDEN — Engeland schrappt maandag het inreisverbod voor reizigers uit 47 landen. Op de zogeheten rode lijst van landen van waaruit niet naar Engeland mag worden gereisd, staan dan nog maar zeven landen.

Door de rode lijst in te korten komt het internationale reisverkeer met Engeland verder op gang. Dat is volgens de Britse regering mogelijk omdat in eigen land en daarbuiten steeds meer mensen zijn gevaccineerd tegen Covid-19. Voor rood aangemerkte lan-

den gelden uitzonderingen voor Britten, Ieren en mensen met een Britse verblijfsvergunning. Zij moeten bij aankomst in Engeland verplicht in een hotel in quarantaine. Deze maatregelen gelden volgende week alleen nog voor Colombia, de Dominicaanse Republiek, Ecua-

dor, Haïti, Panama, Peru en Venezuela. De Britse regering heeft ook besloten dat gevaccineerden uit 37 landen niet meer in quarantaine hoeven bij aankomst in Engeland. Het gaat om onder meer India, Turkije en Brazilië. De regering bepaalt alleen de coronaregels voor Engeland. Noord-Ierland, Schotland en Wales maken hun eigen beleid, maar volgen vaak het Engelse voorbeeld.

Luna di flor

Foto: Nadine Salas

ORANJESTAD — De Directie Natuur en Milieu (DNM) heeft deze maand uitgeroepen tot ‘Luna di flor’ en vraagt het publiek daaraan uiting te geven door foto’s van lokale bloemen te posten op Facebook met #LunaDiFlorChallenge. Dat schrijft de DNM aan de pers. Ook premier Evelyn Wever-Croes (MEP) deed een oproep om steun te betuigen aan de actie en plaatst elke dag een foto van een bloem op haar persoonlijke Facebookpagina. DNM meldt dat ook de minister van Integriteit, Natuur, Transport en Ouderenzorg, Ursell Arends (Raiz) de actie ondersteunt. Daarnaast moedigt DNM het publiek aan om in de eigen tuin extra aandacht te schenken aan het planten van lokale planten die bloeien. ‘Oudere mensen weten bijvoorbeeld dat het rond nieuwe maan, wat deze maand viel op 6 oktober, een goede tijd is om iets te planten’, aldus DNM.

Nobelprijs voor de Vrede naar Ressa en Moeratov

OSLO — De Nobelprijs voor de Vrede is dit jaar toegekend aan twee journalisten, Maria Ressa uit de Filipijnen en Dmitri Moeratov uit Rusland. Ze krijgen de prestigieuze onderscheiding voor hun ‘moedige strijd’ voor de vrijheid van meningsuiting in hun thuislanden, zei voorzitter Berit Reiss-Andersen van het Noorse Nobelcomité.

Reiss-Andersen noemde de winnaars vertegenwoordigers van alle journalisten die zich inzetten voor dergelijke idealen ‘in een wereld waarin democratie en de vrijheid van de pers steeds meer onder druk staan’. Het was de eerste keer sinds 1935 dat de

Maria Ressa

Dmitri Moeratov

prijs is toegekend aan leden van de pers. De vredesprijs ging vorig jaar naar het Wereldvoedselprogramma van de Verenigde Naties.

Het is 120 jaar geleden dat de eerste Nobelprijs voor de Vrede werd toegekend en dat is sindsdien 101 keer gebeurd. De prijs is toegekend

aan 25 organisaties of instellingen en 109 personen, onder wie Nelson Mandela, Barack Obama en Martin Luther King.

Biden vergroot natuurparken

WASHINGTON — De Amerikaanse president Joe Biden gaat natuurparken die door voormalig president Donald Trump verkleind waren, weer vergroten. Het Witte Huis meldde gisteren in een verklaring dat Biden zo de belangrijke belofte nakomt ‘dat nationale parken, monumenten en andere beschermde gebieden voor altijd en voor alle mensen moeten worden beschermd’.

Foto: Shutterstock

Het gaat om twee uitgestrekte nationale natuurgebieden in Utah, ‘Bears Ears’ en ‘Grand Staircase-Escalante’, waar Donald Trump tijdens zijn presidentschap rigoureuus in sneed. Het eerste natuurpark, dat in 2016 door Barack Obama tot beschermd gebied was verklaard, leverde onder Trump 85 procent van de oppervlakte in. ‘Grand Staircase-Escalante’, een geesteskind van Bill Clinton, werd door Trump gehalveerd. President Biden zorgt ervoor dat de natuurgebieden opnieuw volledig tot beschermd gebied worden verklaard. ‘Bears Ears’ wordt zelfs iets groter dan voorheen en zal een oppervlakte van ruim 5500 vierkante kilometer beslaan. ‘Grand Staircase-Escalante’ wordt

hersteld tot 7500 vierkante kilometer. Een gebied in de Atlantische Oceaan voor de kust van New England zal ook tot maritiem beschermd gebied worden bestempeld en het vissen op bijvoorbeeld de rode krab wordt daar verboden.

Door de beslissing van Trump kregen lokale overheden meer zeggenschap over de gebieden en de grondstoffen. Er werd onder meer veeteelt, mijnbouw en commerciële visserij toegestaan. Zodra Biden aantrad als president zei hij dat hij het besluit van Trump zou herzien. De Republikeinse gouverneur van Utah, Spencer Cox, zei gisteren dat hij teleurgesteld was in het besluit van Biden om de natuurparken te vergroten.

Griekenland weigert onderzoek naar pushbacks

LUXEMBURG — Griekenland wil geen onderzoek doen naar beschuldigingen over illegale zogeheten pushbacks aan de buitengrenzen van het land. Eurocommissaris Ylva Johansson, verantwoordelijk voor onder meer migratie, zegt dat na overleg met de Griekse minister Notis Mitarachi (Migratie) en noemt de weigering onacceptabel. “Ik verwacht dat Griekenland zijn verantwoordelijkheid neemt”, zei ze in Luxemburg.

Ze prees daarentegen Kroatië, dat heeft toegezegd onmiddellijk aantijgingen over het soms met geweld terugsturen van migranten richting Bosnië en Herzegovina door politiediensten te gaan onderzoeken. Ook zal het land een onafhankelijke controledienst opzetten. “We moeten onze grenzen beschermen, maar met respect voor mensenrechten en de rechtsstaat. Ook

staat de reputatie van de EU op het spel”, aldus Johansson.

Griekenland en Kroatië kwamen deze week in opspraak over pushbacks door een onderzoek van internationale media waaronder het Nederlandse Pointer en Lighthouse Reports. Zij berichtten over ontluiserende praktijken op basis van onder meer videobeelden en ver-

klaringen van getuigen. Zo zouden gemaskerde politiemensen vluchtelingen in Kroatië in busjes naar de grens rijden en met knuppels de grens met Bosnië en Herzegovina over slaan. In Griekenland zouden migranten en vluchtelingen in bootjes die met EU-geld zijn gefinancierd zijn teruggestuurd. Dat wordt onderzocht, aldus de commissie.

Mitarachi vindt dat Brussel zich niet moet bemoeien met hoe Griekenland zijn grenzen bewaakt. Bovendien ontkent Athene de aantijgingen. Er komen al geruime tijd berichten over pushbacks binnen, ook van hulporganisaties.

Over Fantasie, Werkelijkheid & Angst

Een ontmoeting met de schrijver Vi Frank

ORANJESTAD — Vi Frank is een Arubaanse schrijver van spannende boeken, auteur ook van de enige Papiamentstalige thriller. Antonius Bohnen was nieuwsgierig naar de mens achter de boeken en sprak met hem af voor een nadere kennismaking.

door Antonius Bohnen

Als de man het etablissement betreedt, zorgt niet alleen zijn fysieke verschijning, maar ook het daarbij passende stemgeluid ervoor dat iedereen weet dat hij er is. Vi Frank (Aruba, 1959): een luide groet hier een 'bon dia' daar, kortom mijn gesprekspartner is gearriveerd. Na enkele positieve recensies (onder anderen van Wim Rutgers in de Amigoe), van zijn onlangs verschenen boeken 'Damnatio ad Bestias' ('Veroordeeld tot de Beesten', Papiament) en 'Outpost Alto Vista, and other Cosmic Horrors from Aruba' (Engels) kunnen we niet om deze Arubaanse schrijver heen, die na een kort verblijf in de Verenigde Staten en een iets langer verblijf in Nederland, terug 'in huis' is.

Na enkele jaren gewerkt te hebben in de managementconsultancy-sector, zijn liefde voor het thriller-genre (Frederick Forsyth, Ken Follett, Tom Clancy, John Le Carré) en Gothic Novels (Mary Shelley, Bram

Stoker, Edgar Allan Poe, Howard Phillip Lovecraft), weer heeft opgepakt. "Ja... ik schreef al vanaf mijn jeugd al verhaaltjes, gedichten, ach... niemendalletjes natuurlijk..." Gestimuleerd door verschillende mensen, die hij zijn recentere schrijfsels liet lezen, zette hij zich ertoe zijn verhalen serieus te bewerken en voltooiën, hetgeen tot de recente publicaties heeft geleid. Na mijn bescheiden opmerkingen dat zijn verhalen enigszins aanschurken tegen SF (Science Fiction), reageert Frank onmiddellijk: "Dan heb je het of slecht gelezen of niet goed begrepen. Het is geen Science Fiction of Fantasieverhalen zonder meer. Ik zeg je, dat ik het over de dagelijkse werkelijkheid heb, mensen van vlees en bloed, die herkenbaar zijn als je onze Arubaanse samenleving goed bekijkt". En: "Ja, ik ben inderdaad geïnspireerd door het 'H.P. Lovecraft fenomeen', die zo'n 100 jaar geleden bekendheid verwierf en de wereld verbaasde met zijn grondregel 'Humanity is not more or less an unimportant part of an uncaring cosmos, that could be swept away at any moment'.

Waar zijn bijvoorbeeld de dinosaurussen gebleven, die ooit over deze wereld heersten? Hups, een veeg en foetsie! Waarom zou dat het mensdom niet kunnen overkomen. Fatalistisch? Waarom? Realistisch bedoel je! Kijk naar de huidige Covid-ellende. Wie had hier een paar jaar geleden rekening mee gehouden? Nobody! Wellicht zijn we er deze keer nog goed van afgekomen. Ha.. Ha.. Ha..! Kijk, ik hou me aan de feiten en die garanderen ons echt geen eeuwig leven, Ja, dat sommigen hier zo hun

eigen fantasietjes op los laten, alle respect voor hun wensdromen, ik heb er geen enkel bezwaar tegen, maar of het voor ons iets toevoegt aan de realiteit"

Als kleine jongen heeft Vi al spannende verhalen, via boeken en films gretig tot zich genomen. "De Arubaanse en Venezolaanse televisie bood weinig in mijn kinderjaren, maar 's nachts werden er naast de normale actieseries ook horror- en griezelfilms vertoond, denk aan Bram Stoker's 'Dracula'. " (...) soms kon je daar meer over de werkelijkheid ontdekken, dan in mijn schoolboekjes" Met zijn onstuitbare woordenvloed gaat Vi Frank onverdroten voort: "Angst is de grootste ellende van ons allemaal. Angst voor het onbekende, angst voor een onvoorstelbare toekomst, angst voor vreemde lui" "Door de eeuwen heen heeft de mens alle mogelijke rituelen, heiligen, Goden en nog meer bedacht, allemaal om die angst voor het onbekende te beteuge-

len. Maar laten we ons er nu maar bij neerleggen, we weten helemaal niet zo veel als we wel denken, al kunnen we tegenwoordig op vakantie naar de maan".

Moraliteit dan. Waar komt dat dan vandaan? Fatsoen? Rechtvaardigheid? Vormen die ook geen stuk van de menselijke werkelijkheid? Vi Frank repliceert onbewogen: "Dit alles is slechts ontleend aan de menselijke fantasie. Er is geen historisch of ander wetenschappelijk bewijs voor dit soort verschijnselen, bovendien zijn dit soort begrippen aan heftige schommelingen en veranderingen onderhevig. Wat een paar eeuwen geleden doorging voor 'slecht', wordt tegenwoordig 'goed' genoemd. En wat in de ene cultuur een deugd is, blijkt in een andere een doodzonde. Het zijn menselijke vreeszels om de chaos om hun heen zin te geven; mensen komen nu eenmaal in miljoenen gradaties, net als de regenboog(vlag). Ik wil er zelfs aan toevoegen

dat moraliteit etc cetera. met kledinggedrag (mode) is te vergelijken. Constant aan het veranderen door de grillen van de mens, zie maar wat er nu in Afghanistan gebeurt. 300 jaar geleden was slavernij ook heel normaal, en de meesten die daar vies van waren, gingen tornen aan morele regels en waarden zodat het toch door de beugel kon (het zijn geen 'echte' mensen, bijvoorbeeld). Om Howard Phillip Lovecraft te citeren: "Don't make the mistake of thinking that the cosmos gives a damn one way or the other about the special wants and welfare of mosquitos, rats, lice, dogs, men, horses, pterodactyls, trees, fungi, dodos, or other forms of biological energy." De kosmos gaat zijn radioactieve straling niet aanpassen omdat de mens uitstapjes buiten de dampkring wil maken.

Ben nu toe aan wat anders dan de dubbele espresso's, die er tot nu toe door zijn gegaan. Vi Frank Junior bekijkt me met een te gemuseerde blik, vind ik. "Ho maar", roep ik, "(...) moet eerst even bijkomen en je opmerkingen proberen ergens een 'plekkie' te geven" Frank blijft echter niet stil: "Ach... moet je horen, natuurlijk vind ik bijvoorbeeld zo'n figuur als Adolf Hitler een afschuwelijk iets, maar dat is slechts mijn persoonlijke mening en wellicht ook die van jou, Maar verder heeft dat niets te maken met de realiteit van het heelal. De kosmos kent nu eenmaal geen geweten of moraal. Het ligt nou eenmaal aan ons als mensen het leven voor elkaar aangenaam te maken. Wees dus lief voor elkander..."

Toch een goed mens, die Vi Frank, denk ik, maar zeker niet hardop! Mijn advies: lees zijn boeken niet als je bang bent in het donker, maar waag het avontuur, als je nieuwsgierig van aard bent, net als Vi Frank en ik.

Nieuwe methode haalt dure metalen in oogwenk uit oude gsm

Foto: Shutterstock

BRUSSEL – Wetenschappers hebben een nieuwe methode ontwikkeld die waardevolle metalen in enkele seconden doet "verdampen" uit elektronisch afval. Het proces gebruikt tachtig keer minder energie dan conventionele recyclage. zo meldt nieuwsdienst IPS.

Gebruikte gsm's, laptops en andere elektronica vormen de snelst groeiende bron van afval. De oude apparaten bevatten niet alleen giftige stoffen, maar zitten ook vol waardevolle grondstoffen als goud, zilver en palladium. Toch wordt gemiddeld maar 20 procent van het e-waste momenteel gerecycled.

Flits
De nieuwe "flits-joule"-methode, ook wel flits-joule-verwarming (fjh) genoemd, die materialen in een flits verhit, kan daar verandering in brengen. Het proces werd vorig jaar uitgevonden in de zoektocht naar betere zonnepanelen, maar is nu toegepast op elektronisch afval om metalen als rhodium, palladium, goud en zilver te winnen voor hergebruik. Met een elektrische schok worden materialen in minder dan een seconde verwarmd tot 3126 graden Celsius. Daardoor verdampen de edele metalen en kunnen ze in gasvorm worden gescheiden van andere materialen. Vervolgens koelen ze af en keren ze terug naar hun vaste staat, om verder te worden gezuiverd via conventionele processen.

Win-win-win
"Zo wordt onze snelst groeiende bron van afval een schat", zegt James Tour, hoogleraar Chemie aan de Amerikaanse Rice University. "Dit kan de noodzaak verminderen om op afgelegen en gevaarlijke plekken op zoek te gaan naar ertsen, en daarbij het aardoppervlak te strippen en schaarse waterbronnen te gebruiken. De schat ligt gewoon in onze afvalcontainers." De wetenschappers noemen het zelf een "win-win-win" voor het milieu: de nieuwe technologie recycleert niet alleen kostbare metalen, maar doet dat ook op een bijzonder energie-efficiënte manier én haalt meteen ook zeer giftige stoffen als arsen, cadmium, kwik en lood uit de behandelde materialen. De onderzoekers rapporteerden dat één flits joule-reactie de concentratie van lood in de reststof verlaagde tot minder dan 0,05 deeltjes per miljoen, een niveau dat als veilig wordt beschouwd voor landbouwgrond. De niveaus van arsen, kwik en chroom werden allemaal verder verlaagd door het aantal flitsen te verhogen. "Omdat elke flits minder dan een seconde duurt, is dit gemakkelijk uit te voeren", zegt Tour. Het proces verbruikt volgens de onderzoekers ongeveer 939 kilowattuur per ton verwerkt materiaal; dat is zo'n tachtig keer zuiniger dan commerciële smeltovens.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba 7 oktober 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	9	9	0
Actief	151	137	14
Hersteld	15267	13866	1401
Positief	15587	14169	1418
Overleden	169	166	3

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Voor slechts 4 gulden kunt u dit winnen

2.000.000,-

Trekking is zaterdag om 7:45 PM. Verkrijgbaar bij elk verkooppunt van Lotto en Super Food

HOW MANY YEARS CAN YOU ADD TO LIFE BY QUITTING SMOKING NOW?

ARUBA HYNOSIS CENTER N.V.

16,000 COLORS, 100% CARIBBEAN

Kooyman Paint is made for the Caribbean in the Caribbean. Our paint offers maximum protection for the tropical climate, and at great prices!

We mix 16,000 colors in 3 price ranges, so you'll always find the perfect paint for your project.

Visit our Paint Desk and get inspired!

kooymanbv.com

THERE IS ALWAYS SOMETHING TO DO

Personal trainer en masseur veroordeeld tot 2 jaar cel

ORANJESTAD — Personal Trainer en masseur Rudi Carti is vanochtend door de rechtbank veroordeeld tot twee jaar cel, waarvan een jaar voorwaardelijk en met een proeftijd van twee jaar. Daarbij kreeg hij vier jaar beroepsverbod opgelegd waarin hij niet werkzaam mag zijn als fysiotherapeut.

Dat bevestigt Ann Angela, woordvoerder van het Openbaar Ministerie (OM) aan de *Amigoe*. Zijn advocaat meldt na de zaak aan lokale media dat het kan zijn dat Carti snel weer op vrije voeten is, omdat hij in aanmerking kan komen voor vervroegde vrijlating en de gevangenis op het moment vol zit, waardoor veroordeelden ook snel

ler dan normaal vrijkomen. Carti werd vanochtend voor vier van de acht verdeningen veroordeeld. Welke vier dit precies zijn, is bij de *Amigoe* onbekend. De *Amigoe* nam contact op met het gerecht voor het het vonnis, maar ontving deze niet voor de deadline. Carti werd ervan verdacht dat hij tussen 2012 en 2020

acht vrouwen één of meerdere keren zou hebben verkracht of onzedelijk zou hebben betast. Mogelijk zou dit plaats hebben gevonden in zijn praktijk. Aanvankelijk werd Carti in januari gearresteerd in zijn woning in Mahuma naar aanleiding van een onderzoek naar een geval van verkrachting. Tijdens die arrestatie werd bovendien een grote hoeveelheid contant geld aangetroffen. Na de arrestatie kwamen meerdere slachtoffers naar voren, waardoor de aanklacht tegen C. zwaarder werd.

Aruba nog niet van plan grens Venezuela te openen

ORANJESTAD — Aruba zinspeelt nog niet op een heropening van de grens met buurland Venezuela. Dat blijkt uit reactie van premier Evelyn Wever-Croes (MEP) op vragen van deze krant. In buitenlandse media verscheen dat vakbonden in Venezuela de grenzen zo snel mogelijk willen zien openen.

Het artikel verscheen eergisteren op het Spaanstalige online medium *Finanzasdigital*. Daarin staat dat de directie van het toerismebureau van Paraguaná aangeeft dat er vanuit de vakbonden druk is gezet om te starten met de geleidelijke heropening van de grenzen met Aruba, Curaçao en Bonaire. In het artikel stelde Richard Zambrano van het voornoemde toerismebureau dat ze ernaar streven om in het eerste kwartaal van 2022 de situatie te regulariseren. Wel gaf hij aan dat het 'helaas bij een verwachting blijft'.

Op Aruba is op het moment nog geen sprake van een grensopening met Venezuela, verklaart premier Wever-Croes aan de *Amigoe*. "Van heropening van de grens Venezuela-Aruba is er thans geen sprake. De grenssluiting is sowieso verlengd

met drie maanden tot in december", maakt zij duidelijk. Wel stelt ze dat zustereiland Curaçao op het moment met Venezuela in overleg is voor een mogelijke heropening, maar dat die gesprekken met Aruba nog niet lopen. Op de vraag of er een voorspelling kan worden gedaan wanneer de grens weer opent, geeft de premier aan dat ze dat niet kan.

Grens dit jaar niet open
Met deze uitspraak, in combinatie met het huidige geldende Landsbesluit voor grenssluiting met Venezuela die geldig is tot en met 10 december, ziet het er niet naar uit dat de grens dit jaar nog opengaat. De grens met Venezuela is al sinds begin 2019 dicht. De reden voor sluiting houdt verband met de voortdurende economische en humanitaire crisis in Venezuela en de mo-

gelijke komst van een grote stroom aan migranten deze kant op, mocht de grens openen. Dit zou volgens de regering negatieve gevolgen kunnen hebben op de openbare orde en veiligheid van Aruba. Al eerder schreef deze krant dat als de grens straks wel opengaat, Venezolanen dan verplicht een visum nodig hebben om naar Aruba en de andere eilanden binnen het Koninkrijk te kunnen reizen. Dat werd eind vorig jaar Koninkrijksbreed besloten en officieel gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant. De visumplicht is een rechtstreeks gevolg van de gespannen situatie in Venezuela en toenemende migratie. Ook andere landen hebben maatregelen genomen, waaronder een visumplicht. Op het moment wordt door de vluchtelingenorganisatie Hias Aruba geschat dat er 17.000 ongedocumenteerde Venezolanen op het eiland verblijven. Volgens een factsheet van de organisatie dienden alleen al in 2019 2000 mensen een asiolverzoek in, maar hiervan werd het overgrote deel afgewezen.

Dit weekend en begin nieuwe week: onstabiel weer

Foto: National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA)

ORANJESTAD — Een tropische storm bevindt zich op het moment in het oostelijke deel van het Caribisch gebied en kan dit weekend voor regen en onweer zorgen. Dat maken het Caribbean Weather Center (CWC) en de Meteorologische Dienst Aruba (Meteo) bekend. Ernstige regen- en wateroverlast wordt overigens niet verwacht. Wel ziet de CWC dat het Saharastof dat de afgelopen dagen in de lucht hing, langzaam begint weg te trekken uit het Caribisch gebied. Ook zal de wind in sterkte afnemen, wat leidt tot een verdere toename van de gevoelstemperatuur. Meteo zegt hierover dat de ware temperatuur rond het middaguur ligt op 33 tot 34 graden, maar zal aanvoelen als 38 tot 40 graden. Maandag en dinsdag wordt opnieuw een weersverstoring voorspeld, die wederom ook op Aruba kan leiden tot onstabiele weersomstandigheden met regen en onweersbuien.

Tweede Kamer wil concrete aanpak problemen Caribische studenten

ORANJESTAD — Tweede Kamerleden van de VVD, D66, PvdA, GroenLinks en BIJ1 hebben schriftelijke vragen gesteld aan de Nederlandse demissionaire Onderwijs-minister Ingrid Van Engelshoven over de aanpak om het studiesucces van Caribische studenten te verhogen. Ze willen vooral concrete stappen zien die de minister gaat ondernemen om dit te verbeteren en hebben vragen hierover.

De Kamerleden die deel uitmaken van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap reageren hiermee op brieven die minister Van Engelshoven op 7 september (inzake studiesucces en studie-aansluiting van studenten met een vooropleiding in het Caribisch deel van het Koninkrijk) en 8 juli (voortgang Onderwijs, Cul-

tuur en Wetenschap in het Caribisch deel van het Koninkrijk) van dit jaar stuurde over het thema.

Concrete stappen
De VVD-fractie stelt dat in de brief niet genoemd wordt welke stappen de minister nu concreet wil ondernemen om de verschillende problemen die genoemd worden weg te werken. Ook schrijft de minister dat ze ervoor kiest om 'knelpunten gezamenlijk en gestructureerd met haar onderwijscollega's van Aruba, Curaçao en Sint Maarten op te pakken', maar de fractieleiden willen weten wat dat nu concreet betekent en wanneer er daadwerkelijk verbeterstappen genomen worden, in plaats van weer een overleg. Daarnaast schrijft de minister 'dat vrijwel alle schoolbesturen voldoende grip hebben op hun financiën' en dat 'financiële verantwoording via de jaarrekening voor een aantal schoolbesturen nog niet goed verloopt', maar de VVD-leden willen weten bij welke scholen dat nog niet het geval is en wat voor gevolgen dat heeft voor het onderwijs. Ook zouden er bij veel scholen stappen gezet zijn om het taalonderwijs te verbeteren volgens de brief, maar wordt niet aangeduid wat de concrete doelen tot 2026 hiervoor zijn.

Ondersteuning
De D66-fractie leest dat de regeringen van Aruba en Curaçao vmbo-studenten willen stimuleren om een mbo-opleiding op het eiland zelf te kiezen in plaats van deze in Nederland te gaan doen en daarom geen financiële ondersteuning hiervoor bieden. Ze vragen zich af of deze financiële prikkel vrij in het idee dat studenten vrij moeten zijn om een eigen opleiding te kiezen en de wens om studenten van Aruba en Curaçao ook te laten profiteren van de uitwisselingsmogelijkheden met Europees Nederland. Ze zien dit als keuzebeperking voor de studenten. Ook willen ze weten of er in het beroepsonderwijs en volwasseneneducatie samengewerkt wordt in de Caribische regio en willen inzicht welke opleidingen momenteel goed aan zouden

sluiten op de behoeften van de arbeidsmarkt. In hoeverre wordt hierbij ook gepoogd om het aanbod aan opleidingen en daarmee ook de economie te diversifiëren, zo vragen deze leden. Ook willen ze weten hoe studenten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk gebruik maken van het Erasmus+ programma. Daarnaast willen ze weten of er wel aan de voorwaarde is voldaan om de studenten tijdig op de hoogte te stellen van 'workarounds' voor het aanvragen van een BSN-nummer, wat nodig is om studiefinanciering bij DUO aan te vragen, aan te melden voor een opleiding in het hoger onderwijs, het openen van een Nederlandse bankrekening en het aanvragen van DigiD. Ze stellen tevreden te zijn over de mogelijkheid om gebruik te maken van een Nederlandse zorgverzekering voor alle Caribische studenten, die dan ook zorgtoeslag kunnen aanvragen en willen weten wanneer dit mogelijk gaat worden.

Geen concrete oplossingen mbo
PvdA- en GroenLinks-fractieleiden benoemen hun zorgen dat studenten uit het Caribische deel van het Koninkrijk nauwelijks studiekeuzebegeleiding krijgen, vooraf geen BSN krijgen, geen recht hebben op een Nederlandse zorgverzekering en onbekend zijn met belastingen en toeslagen, moeten wennen aan de Nederlandse cultuur en samenleving en vaak problematische studieschulden opbouwen, zoals de ombudsman in zijn onderzoek schreef. In het onderzoek van ResearchNed wordt erop gewezen dat er meer aandacht moet zijn voor de algemene voorbereiding op het vervolgonderwijs, de meer specifieke voorbereiding en een betere ontvangst en begeleiding in het vervolgonderwijs in Nederland. Het onderzoek van de vereniging Levende Talen Papiaments heeft als belangrijkste conclusie dat men bij alle benodigde samenwerking verder moet gaan dan het plegen van conventionele interventies en conventionele manieren van helpen en interveniëren. De fractieleiden hebben kritiek dat er verbeterstappen ondernomen worden door het opzetten van een regiegroep voor het hoger onderwijs maar dat er voor de problematiek voor mbo-studenten slechts gesproken wordt van het 'initiatieven van het overleg' door de minister. Ze willen weten waarom bij

de door de minister georganiseerde rondetafel sessies de mbo-instellingen niet zijn betrokken en willen weten of hierover met de Caribische studenten zelf is gesproken en of dit nog gaat plaatsvinden. Een ander knelpunt is dat de studenten soms als 'Nederlands' worden aangemerkt en soms als 'buitenlands'. Omdat het onderwijs deze studenten als 'Nederlands' ziet, krijgen zij niet de begeleiding van internationale studenten, zoals bij het zoeken naar huisvesting. Bij zorgverzekering worden ze weer juist gezien als buitenlands, waardoor ze dure expatverzekeringen moeten afsluiten en de fractieleiden willen weten wat de minister hieraan gaat doen.

Input van studenten en studentenorganisaties
De BIJ1-fractie meldt dat Caribische studenten substantieel slechter scoren dan andere studenten, ondanks het feit dat een veelheid aan betrokkenen aan beide zijden van de oceaan grote moeite doen om de studenten te ondersteunen. Ze willen weten hoe het komt dat deze ondersteuning toch tekortschiet en de studenten onvoldoende bereikt, hoeveel organisaties hieraan werken en wat dit kost. De minister heeft aangekondigd dat er een regiegroep wordt opgericht waarin onderwijspartijen en overheden van de zes eilanden en Nederland participeren om de problemen op te lossen. Maar de fractieleiden menen dat voor het oplossen ook nauw samengewerkt moet worden met studenten en studentenorganisaties en willen dat de minister aangeeft of hiermee samengewerkt gaat worden.

Ook willen ze weten hoe de studenten precies voorbereid worden wanneer ze nog op de eilanden zijn en of hier ook ervaringsdeskundigen bij worden betrokken. Ze willen weten of het mogelijk is coaches aan te stellen om de studenten te begeleiden voor het eerste jaar van hun studie die ook helpen om culturele obstakels te nemen en om hulp te zoeken wanneer er sociaal-emotionele en psychische problemen ontstaan. Daarnaast willen ze dat de minister een lijn trekt voor wat betreft het financieren van de studie en het aflossen van de studieschulden en draagkrachtmeting hierbij, omdat er een verschil bestaat hierin tussen de CAS- en BES-eilanden.

Censo 2020: minder kinderen naar dagopvang

ORANJESTAD — Minder kinderen gaan naar de kinderopvang, blijkt uit de resultaten van de Censotelling in 2020. Voor de deelname aan onderwijs en opvang vergeleek het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de resultaten van de volkstelling van 2020 met die van 2010. Grote verschillen komen naar voren bij vergelijking van de opvang van kinderen tot en met drie jaar.

Na de cijfers over woonsituaties en de samenstelling en groei van de bevolking, maakt het CBS nu de cijfers over het onderwijs bekend. De situatie is niet ingrijpend gewijzigd ten opzichte van 2010, al is opvallend dat er veel minder kinderen naar de dagopvang gaan. De gegevens die het CBS verstrekt hebben betrekking op de deelname aan het onderwijs door jongeren. Die onderwijsparticipatie is

traditioneel hoog op Aruba en de nieuwe cijfers bevestigen dat. Van de kinderen tussen nul en zeventien neemt 87,5 procent deel aan een of andere vorm van onderwijs. Dat kan ook gaan om online onderwijs. Het CBS verstrekt cijfers per leeftijdsgroep, corresponderend met kinderopvang, kleuterschool, lagere school en middelbare school. De grootste verandering ten opzichte

van de telling in 2010 is zichtbaar bij de kinderen tot drie jaar die naar een crèche of kinderopvang gaan. In 2010 ging dat om 45,4 procent, in 2020 is die groep kleiner: 35,9 procent. Het CBS geeft hiervoor geen verklaring. Kleuterschoolbezoek (vier en vijfjarigen) is ook licht afgenomen. In 2010 97,9 procent in 2020 96 procent. Aruba kent leerplicht voor kinderen van vier tot zestien jaar. Dat zou moeten inhouden dat alle kinderen in die leeftijdsgroep onderwijs volgen. Dat blijkt niet geheel te kloppen, het gaat om 98,7 procent van de kinderen die onderwijs volgen (98,6 procent jongens, 98,9 procent meisjes). Er is dus een klei-

ne groep die geen onderwijs volgt. De verklaring die het CBS geeft is dat hier lichamelijke of geestelijke problemen een rol spelen, maar ook dat de Covid-pandemie van invloed is.

De cijfers van de tellingen uit 2010 en 2020 wijken niet veel af wat betreft de participatie aan basisonderwijs. Voor kinderen in de lagere schoolleeftijd zijn de cijfers nagenoeg gelijk: 98,8 procent in 2010, 99,3 procent in 2020. Voor de leeftijdsgroep twaalf tot zeventien jaar is dat respectievelijk 96 en 98,1 procent. Hoewel het verschil klein is, is er wel sprake van toenemende deelname aan het onderwijs.

Arubaanse natuurkundige promoveert in Delft

ORANJESTAD — De Arubaanse natuurkundige Louis Arcolino (Luigi) Maduro promoveerde afgelopen 30 september aan de Technische Universiteit Delft. Op de promotiebijeenkomst waar hij zijn proefschrift verdedigde, waren familie, vrienden en collega's aanwezig.

De titel van het proefschrift is: 'An Edgy Journey with Transition Metal Dichalcogenides: From Flakes to Nanopillars'. In een persbericht schrijft Maduro dat hij met het zogenoemde TMD materiaal een nieuwe structuur ontwikkeld heeft en diens eigenschappen geanalyseerd heeft. Het onderzoek draagt bij aan de laatste ontwikkelingen in quantummaterialen. In de praktijk heeft dit onderzoek toepassingen voor duurzame technologie en materialen die de energietransitie zullen faciliteren."

De Arubaanse natuurkundige blijft verder werken als onderzoeker. Het proefschrift van Maduro is, naast het Engels en Nederlands, ook samengevat in het Papiaments. "Ik hoop hiermee dat Papiamentto kan blijven groeien en vaker gebruikt zal worden in wetenschappelijke literatuur", geeft Maduro aan.

Luigi Maduro is geboren op Aruba en behaalde zijn vwo-diploma in 2009 op Colegio Arubano. Hij begon vervolgens aan een studie natuur-

kunde in Leiden, maar is nu onderzoeker bij de afdeling Quantum Nano-science van het Kavli Institute of Nanoscience aan de Technische Universiteit Delft.

Genisten bouwen oefenhuis Marinierskazerne

ORANJESTAD — De eenheid genisten van de Koninklijke Landmacht is op het moment bezig met een vierweekse training. Inmiddels zitten ze er al anderhalve week vol in, meldt Defensie Caribisch Gebied op sociale media. Op de foto's is te zien hoe de militairen zich inzetten. Enerzijds worden de genisten deze week militair getraind, terwijl ze anderzijds ook bezig zijn met verschillende constructietaken voor uiteenlopende partijen, waaronder Defensie zelf. Zo zetten de genisten op Aruba zich in bij het ondersteunen van het duurzaamheidsproject Kite Power waarbij een test wordt gedaan met het opwekken van energie met een grote vlieger. Ook zetten genisten zich in voor de bouw van een zogenoemde oefenhuis bij de Marinierskazerne Savaneta waar in de toekomst getraind kan worden op 'optreden in verstedelijkt gebied'.

De koepel van de moskee zit erop

ORANJESTAD — De eerste moskee van Aruba krijgt steeds meer vorm. Inmiddels zit de koepel erop en is deze met beton overgoten. Op de Facebookpagina Aruba Islamic Foundation is het hele proces van de aanbouw al een aantal jaar te volgen. De moskee wordt gebouwd met gelden die de stichting ontvangt uit donaties. Inmiddels is met de online donatiepagina launchgood al bijna 19.000 dollar opgehaald. Zoals bekend heeft Aruba tot op heden geen eigen moskee en moet de groeiende moslimgemeenschap op het eiland samenkomen in gehuurde warenhuizen. De moskee die nu in aanbouw is, ligt in de wijk Sabana Basora. Daar kreeg de organisatie een stuk grond toegewezen door de voormalige minister van Infrastructuur.

Het 'prikkelraad'
Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!
E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Like Us On **facebook**
Amigoe Aruba

Budget Party voor iedereen...

samen kunnen we jouw bedrijf oppeppen!

Klein budget?
Groot succes!!

Voor een budget groot of klein moet je bij Amigoe zijn.
Bel voor informatie over onze verschillende speciale prijzen!
582-4333 of email avisoaruba@amigoe.com

Boekpresentatie ‘Meisjes moeten lief zijn en mannen zijn slim’

ORANJESTAD — Bij de Nationale Bibliotheek in Oranjestad vond op 30 september een boekpresentatie plaats van ‘Meisjes moeten lief zijn en mannen zijn slim. Emancipatiestrijd van mama soltera cu yiu’. Het boek is geschreven door Colegio docent en decaan Ans van Santen en is postuum gepubliceerd.

Vanwege Covid-19 waren er slechts enkele genodigden voor de bijeenkomst in de bibliotheek. Na een presentatie van het boek door Rita Werleman werden de eerste exemplaren door dochter Frederique van der Linden overhandigd aan genodigden. Dit waren onder andere Simar-voorzitter Josephine Albertus, bibliotheekdirecteur Astrid Britten, Colegio Arubano-rector Tim Croes, Eric Illis van de Stichting Sociaal Fonds di Colegio Arubano en de zoon van advocaat Shon Lopez, Edsel Lopez. Het boek is een document van de tijd, legde Werleman uit tijdens de presentatie, waarbij de sociale, historische maar ook juridische as-

pecten aan bod komen. Deel een en twee van het boek zijn in het Nederlands geschreven en deel drie in het Engels, hetgeen een vertaling is. Het gaat over het leven van Van Santen en haar strijd voor gelijke rechten voor vrouwen. Van Santen vertelt over de periode vanaf 1983. Toen werden vrouwen in dienst van de overheid nog ontslagen wanneer ze trouwden en kinderen kregen. Bij Colegio Arubano kregen vrouwen ook geen aanstelling als docent voor meer dan twintig uur per week, waardoor ze ook geen pensioen konden opbouwen. Van Santen, als alleenstaande vrouw met kind, begon een rechtszaak tegen de Stichting Mid-

delbaar Onderwijs Aruba (Smoa) en werd hierin bijgestaan door advocaat Shon Lopez. Ze wilde een aanstelling als docent voor meer dan twintig uur. Hoewel de rechter de zaak verwierp omdat de aanstelling voor het volgende jaar nog niet bepaald was door de school, slaagde Van Santen erin om de Smoa te overtuigen te stoppen met het discrimineren van vrouwelijke lera-

ren. Vanaf 1983 kregen ook andere vrouwelijke leraren aanstellingen van meer dan twintig uur op scholen, aldus Werleman. Ook de onderwijzersvakbond Simar streed voor gelijke rechten. Het boek Meisjes moeten lief zijn en mannen zijn slim is te koop bij Plaza Book Store en Van Dorp. De winst wordt geschonken aan Stichting Sociaal Fonds di Colegio Arubano.

Ook gespreide betaling

Betaling motorrijtuigenbelasting vanaf heden mogelijk

ORANJESTAD — De Belastingdienst maakt bekend dat vanaf nu de motorrijtuigenbelasting voor 2022 betaald kan worden. De Belastingdienst komt met deze vroege openstelling tegemoet aan de vraag om vroeger en gespreid te betalen. Op 31 januari 2022 is de eerste datum waarop de volledige of de halfjaarlijkse betaling binnen moet zijn.

Betaling van het gehele bedrag in een keer is uiteraard mogelijk, maar de belasting mag ook in termijnen voldaan worden. Met de huidige regeling hebben belastingbetalers vier maanden de tijd om hun belasting te voldoen. Het te betalen bedrag hangt af van het voertuig en van de letter of de nummerplaat. Het minimum bedrag per maand voor de kentekens A, V, MFA, MFV, TR,

V, B (kleine bus), AG, BR en GAR is 50 florin. Voor kentekens B (grote bus), DT, O, T moet maandelijks minimaal 200 betaald worden. Op 31 januari moet in ieder geval het halfjaarlijkse bedrag zijn voldaan. Betaling is mogelijk bij het Belastingkantoor in Camacuri, bij MFA's en het postkantoor in San Nicolas. Online-betaling kan ook. Via de keuze Bill Payment bij de Aruba Bank en Banco

di Caribe kan men het formulier DIMP – Motorrijtuigbelasting invullen en daarmee de betaling voltooien. Bij betaling via andere banken: vermeld het persoonsnummer, het jaar (2022), en het kenteken, bijvoorbeeld 12345678-2022-A92345. Een kwitantie is voor bankbetalers beschikbaar. Hiervoor verwijst de Belastingdienst naar hun website www.impuesto.aw – Digitale formulieren. Kies daar voor ‘Kwitantie motorrijtuigbelasting aanvragen’ Voor het jaar 2022 verstrekt de Belastingdienst geen nieuwe nummerplaten. Wie niet voor 31 januari betaalt, kan rekenen op een boete van 50 procent.

Registratie nodig voor visexport naar Amerika

ORANJESTAD — Aruba wil dat de Amerikaanse markt voor lokale vishandelaren openblijft, maar dat betekent wel dat exporteurs van vis en zeeproducten vanaf heden aan de Amerikaanse eisen moeten voldoen. Daarom doet de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi), samen met het Centraal bureau voor de Statistiek (CBS) een oproep aan bedrijven die in die producten handelen en exporteren naar de Verenigde Staten, of dit willen gaan doen, om contact met hen op te nemen. Dat moet voor 15 oktober gebeuren.

Binnenkort maakt Amerika gebruik van een lijst waarop de bedrijven staan van wie zij vis importeren. Om die reden is het belangrijk dat Arubaanse vishandelaren die nu of in de toekomst handel willen drijven met Amerika, op deze lijst staan. Amerika kent sinds kort de Marine Mammal Protection

Act, een wet waarbij zeezoogdieren zoals de dolfijn beschermd worden. De NOAA Fisheries, het Amerikaanse bureau voor inspectie van de vis en zeeproducten, houdt toezicht op de naleving van die wet en onderzoekt bijvoorbeeld gevallen waarbij zeezoogdieren per ongeluk gevangen worden. NOAA

onderhoudt een lijst met exporteurs. Wie niet op de lijst staat, kan niet naar Amerika exporteren. Dezhi heeft toegang tot de database waarin de lijst van toegestane exporteurs staat. Exporteurs van vis en zeeproducten kunnen via Dezhi ervoor zorgen dat ze in die database opgenomen worden, maar dan moeten ze zelf het initiatief nemen. Zulema Erasmus van Dezhi kan meer informatie geven. Ze is via e-mail bereikbaar: z.erasmus@deaci.aw, en telefonisch: 521-2419. Wie zich direct wil inschrijven kan dat doen door een e-mail te sturen naar Maria Dijkhoff-Pita via het e-mailadres info@deaci.aw.

Weekend vol activiteiten voor 60-plussers

ORANJESTAD — Omdat het de maand van de ouderen is, worden er dit weekend verschillende activiteiten georganiseerd voor zestigplussers om dat te vieren.

Morgen vindt er bij Centro Deportivo Betico Croes in Santa Cruz een ochtendbijeenkomst plaats vol spelletjes voor zestigjarigen en ouder met als thema ‘Wegana pa pasa pret – ban bek den

tempo’. ‘We maken groepen van vijf personen die deelnemen aan tien verschillende spellen, georganiseerd door Ibsa. Je kan ook als persoon inschrijven. De bedoeling van deze dag is dat we met

elkaar terug in de tijd gaan en spelletjes spelen die we vroeger deden’, maakt de organisatie duidelijk. De ochtend start om tien uur en eindigt om een uur’s middags. Wie mee wil doen kan zich inschrijven via de telefoonnummers 641-9272 of 586-8651. Vervolgens vindt op zondag

10 oktober een gratis familiecaminata plaats. Doel hiervan is dat de familieleden hun opa’s en oma’s op sleeptouw nemen en de natuur gaan verkennen onder leiding van de organisatie Fundacion Movimiento ta Bida. De caminata start om zes uur’s ochtends en is drie kilometer lang. Het start-

punt is bij het anker Seroe Colorado, waarna vervolgens de route Grapefield, Boca Grandi wordt gelopen. Aangeraden wordt om met een wandelstok te komen voor het behouden van de balans tijdens de wandeling, ook is het advies een lichte snack mee te nemen en iets te drinken.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

			5			1		7
	8		6	3				
					4		8	
	3	7	9					
4				2				3
					3	7	5	
	5		7					
				4	5		2	
8		4			2			

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Zo gek nog niet

Narcisme

Alex de Bruijn (1987) is vader van drie en psychiater bij Respaldo. In deze wekelijkse column werpt hij zijn blik op psychiatrie met als doel mensen laten zien dat een bezoek aan een psychiater net zo normaal is als naar de fysiotherapeut of internist gaan. Reacties of vragen zijn welkom via arubaredactie@amigoe.com

Narcisme. Iedereen kent het, weinigen weten wat het echt is. Eigenlijk spreken we van de ‘narcistische persoonlijkheidsstoornis’, wat een type persoonlijkheidsstoornis is uit de familie genaamd ‘cluster B’. In die familie horen ook de borderline persoonlijkheidsstoornis, de antisociale persoonlijkheidsstoornis (met in zijn extreemste vorm psychopathie) en de theatrale persoonlijkheidsstoornis. Moeilijke mensen dus. Dat ze in dezelfde groep zitten betekent grofweg dat ze qua ernst van verstoorde ontwikkeling redelijk overeen komen. Maar goed, narcisme dus: Een narcistische persoonlijkheidsstoornis kenmerkt zich volgens een veel gebruikte classificatiebijbel als volgt: een opgeblazen gevoel van belangrijk zijn. Continu bezig zijn met fantasieën over succes, macht, genialiteit of schoonheid. Gelooft dat hij of zij bijzonder en uniek is en alleen kan worden begrepen door andere bijzondere mensen, of door mensen met een hoge status. Heeft excessieve behoefte aan bewondering.

Heeft het gevoel bijzondere rechten te hebben. Buit anderen uit. Heeft een gebrek aan empathie: is niet bereid de gevoelens en behoeften van anderen te erkennen. Is vaak jaloers op anderen of gelooft dat anderen jaloers zijn op hem of haar. Toont zich arrogant of hooghartig in houding of gedrag. Tsja. Niet echt een ‘mooi’ pakket aan kenmerken, nee. Dat is denk ik ook de reden dat er zoveel over dit type persoonlijkheid gepraat en geschreven wordt. Ze vallen namelijk op en kunnen zich gedragen op een manier die alleen maar als onprettig omschreven kan worden. Ze vallen andere mensen vaak af en kunnen ronduit kwetsend en onvriendelijk zijn. Vooral in relaties kunnen partners vast komen zitten in buitengewoon nare interacties waarbij ze zich zelfs zo bedreigd kunnen voelen dat ze niet weg durven gaan. Psychologische mishandeling en soms fysieke mishandeling, daar hoor je vaak over. Weet wel, narcisme als persoonlijkheidsstoornis bestaat in alle gradaties. Van een beetje, tot de volle mep.

Ook zijn er wat andere dingen die weliswaar lijken op narcisme maar dit niet zijn, zoals bijvoorbeeld autisme. Maar natuurlijk ga ik het wat ingewikkelder maken. Want hoe vervelend deze mensen ook kunnen overkomen, ze hebben er niet zelf voor gekozen om zo te zijn. Hoe wordt iemand dan zo? We denken dat dit kan ontwikkelen als kinderen te veel (nee, véél te veel!) positieve bevestiging krijgen van hun opvoeders. Positieve bevestiging is goed (‘wat heb je dat mooi gemaakt!’), maar het kan overdreven worden. En als een kind werkelijk waar nooit te horen krijgt dat hij of zij het ook mis kan hebben, hoe kan hij of zij dan weten dat hij of zij het ooit mis heeft? Het tegenovergestelde kan hetzelfde probleem geven: géén positieve bekrachtiging. Want in beide gevallen kan hetzelfde gebeuren: iemand ontwikkelt geen normaal en gezond zelfbeeld. Sterker nog, mensen met een narcistische persoonlijkheidsstoornis hebben, denken we, een zeer laag zelfbeeld. Echt nul. Omdat ze nooit gezonde feedback hebben gekregen tijdens het opgroeien. Maar, omdat het verschrikkelijk is om dat van jezelf te beseffen creëren deze mensen een ‘nep’, opgeblazen zelfbeeld. Dat doen ze zo geloofwaar-

dig dat ze het zelf geloven. En zo gaan ze zich dus gedragen. Ze doen niet alsof ze zichzelf uniek en geweldig vinden, ze weten niet beter dan dat ze dat zijn. Om het verhaal compleet te maken, de uitingsvorm van een narcistische persoonlijkheidsstoornis kent twee uitersten (en velen zitten er ergens tussenin). Het ene uiterste is de vorm die we kennen, die waar we boeken over schrijven: het oblivious type. Dat zijn de mensen die alle kritiek die binnenkomt wegblokken en daadwerkelijk niet zien of horen. Ze vestigen continu alle aandacht op zichzelf en zijn daadwerkelijk immuun voor kritiek die binnenkomt; dat zien, horen of voelen ze niet eens. Ik denk dat de vorige president van de VS hier een voorbeeld van zou kunnen zijn. Deze mensen hebben geen last van hun persoonlijkheid, lijden er niet onder, en zullen dus ook zelden in zorg komen. Het andere uiterste is het sensitieve type. Dit is het type wat ergens wel vermoedt dat ze belachelijk zijn, niets waard zijn. Wat ergens dus wel weet dat ze een zeer laag zelfbeeld hebben. Maar dit type is doodsbang om ‘ontmaskerd’ te worden. Dat men ontdekt dat ze niets waard zijn. Deze mensen doen er daarom alles aan om de aandacht niet op zich

te vestigen. Ze zijn continu bezig zichzelf te meten aan anderen en doen hun best net zo goed te zijn als de mensen die ze tegenkomen en bewonderen. Deze mensen lijden in stilte en hebben wel degelijk last van hoe ze in elkaar steken en komen met enige regelmaat in zorg wanneer ze lijden onder depressie of angsten. Kortom, twee verschillende uitingen van een onder de motorkap zelfde probleem. Dan nog even terug naar dat eerste type, die waar de boeken en de films over gaan. Hoewel het eigenlijk heel sneu is dat ze als kind zoveel tekort zijn gekomen, neemt dat niet weg dat het eindresultaat erg moeilijk is om mee samen te leven. En ook, naast dat ze zich bijna nooit aanmelden voor therapie, is het als ze dat wél doen ook nog eens zeer moeilijk te behandelen. Lukt zelden echt goed. Dus sneu, ja, maar soms is het niet anders...

3 miljoen gulden van Soaw voor Covid-steun

WILLEMSTAD — Het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) heeft gisteren ruim 3 miljoen gulden aan Covid-steun overgemaakt aan 11.515 personen. Door de slechte financiële situatie van de regering en het tijdelijke uitstel van de Nederlandse liquiditeitssteun bestaat de kans dat dit de laatste storting is.

De regering heeft sinds de uitbraak van Covid-19 in maart vorig jaar op Curaçao een hulpprogramma samengesteld. Deze steun loopt via Soaw.

De overheidshulp bestaat uit een maandelijks uitkering voor kortwerkklozen alsook uit voedselgeld voor onderstandtrekkers en minderbedeelden. Ook het verstrekken van voedselpakketten en warme maaltijden valt hieronder.

Per eind mei heeft Soaw het hulpprogramma van het Rode Kruis Curaçao overgenomen, dat met Nederlandse fondsen werd bekostigd. De overname van dit project werd door de regeringen van

Nederland en Curaçao geacordeerd en opgenomen in het Landspakket, waarin afspraken staan over de liquiditeitssteun. Soaw voegde de twee hulpprogramma's samen en startte na een revisie een nieuwe fase. Hierbij werden bankpassen verstrekt aan degenen die in aanmerking komen voor voedselhulp. Het gaat om 11.515 personen. In dit verband liet de overheidsdienst gisteren 3,06 miljoen gulden op deze pasjes storten.

Voorts heeft Soaw medio september besloten om het vernieuwde hulpprogramma aan een grondige evaluatie te onderwerpen. Er moet na-

gegaan worden of de huidige hulp dient te worden voortgezet en zo ja, voor hoe lang. Dit werd ingegeven door het feit dat in de laatste maanden het aantal aanmeldingen voor regeringshulp sterk is afgenomen.

Door het besluit van de Nederlandse regering vorige maand om de liquiditeitssteun voor de periode van 1 oktober tot en met 31 december tijdelijk uit te stellen, is de financiële druk op de Covid-steun ook groter geworden. Hierdoor komt tevens de voortzetting van het hulpprogramma in het gedrang.

De 11.515 personen die gisteren geld gestort kregen van Soaw kunnen voor deze maand hun inkopen doen in aangewezen mini- en supermarkten. Het ministerie meldt dat in de loop van de maand erover geïnformeerd wordt wat de vervolgstappen zijn.

Landbouwproject ‘Man den tera’

WILLEMSTAD — De Surinaamse Varsha Boeiharat en de Curaçaose Yolanda Faneyt hebben de krachten gebundeld. Zij gaan landbouw promoten door middel van een bewustwordingsprogramma. Het project heet ‘Man den tera’ (hand in de grond). Dit programma moet ervoor zorgen dat de belangstelling voor landbouw op Curaçao wordt gewekt.

door **Xavora Ricardo-van der Biest**

De agrarische sector op Curaçao staat op een laag pitje. Er is nog niet genoeg belangstelling om groente en fruit te cultiveren en te produceren. Het bewustwordingsproces willen zij in gang zetten. Samen met Escuela Kohehe en een team van vrijwilligers, bestaande uit Aimé Martina, Hensley Martina en Rines Benjamin Martina, trekken zij eropuit.

Het programma is tweeledig; het richt zich enerzijds op het wekken van belangstelling en anderzijds op het overdragen van kennis aan jongeren. Boeiharat heeft een afgeronde opleiding in de agrarische sector en verzorgt het theoretische gedeelte. De

lessen worden virtueel gegeven, vanuit Suriname. In de tuin van Faneyt kunnen de kinderen de opgedane kennis uit de theorielessen in de praktijk brengen.

Het programma ging vorige week van start en duurt in totaal zes weken. Deelnemers zijn kinderen tussen de zes en elf jaar en ongeveer tien kinderen hebben zich opgegeven. De lessen van anderhalf uur worden een keer per week gegeven. Op 3 november wordt het programma afgerond en in de week van 10 november krijgen de deelnemers de mogelijkheid om een tuin te bezoeken om zo het landbouwproces van zaad tot oogst zelf te kunnen zien.

Volgens Boeiharat is dit de eerste keer dat een soortge-

lijk programma is opgezet. “We willen een idee krijgen over hoeveel belangstelling er is en hoe we het programma het beste kunnen opzetten. Na deze zes weken evalueren we de cursus en onderzoeken we de mogelijkheden om ook een programma op te zetten voor, onder meer, ouderen. Dit hangt allemaal af van de interesse voor het project.”

De lessen

Tijdens de lessen leren de jonge cursisten over verschillende aspecten van landbouw, zoals composteren, en maken zij kennis met de grond, de relatie met de natuur en wat planten nodig hebben om te leven. Ze krijgen ook kennis over de vruchtbaarheid van de bodem en het maken van mest. Tijdens de cursus werken de kinderen samen en observeren zij van dichtbij planten en zorgen zelf voor compost.

Volgens Boeiharat zijn de deelnemers na de eerste week heel enthousiast. “Ze

stelden veel vragen en hebben een plantje meegenomen naar huis. Sommigen vonden dat het te lang duurde voordat het plantje begon te groeien, maar over het algemeen waren ze erg enthousiast en zijn zij benieuwd naar het vervolg”.

Varsha: “Onze hoop is dat meer mensen interesse krijgen om hun eigen voedsel te produceren zodat er minder geïmporteerd hoeft te worden. Tevens is het van belang dat mensen weten dat er meerdere manieren zijn om te planten dan alleen op de traditionele manier. We hoeven geen dure potten te kopen; een gebruikte yoghurtbeker werkt ook prima. Hierdoor worden huishoudelijke producten ook nog eens gerecycled. Begin simpel.”

Ten slotte verklaarden de initiatiefneemsters dat zij nog op zoek zijn naar een stuk landbouwgrond om het project verder uit te kunnen breiden. Alle suggesties zijn welkom.

5 coronapatiënten in 6 dagen overleden

WILLEMSTAD — Er zijn in zes dagen vijf coronapatiënten in het Curaçao Medical Center (CMC) overleden, van wie drie gisteren. Hierdoor staat de teller nu op 168 sterfgevallen. Vorige maand zijn er in totaal negentien personen gestorven: vijftien in het ziekenhuis en vier thuis.

Volgens de laatste update gisteren van de afdeling Epidemiologie (EPI) testten tussen dinsdag en gistermiddag 34 personen positief op het coronavirus. Het artsenteam verklaarde 48 hersteld.

Ook meldde EPI dat drie patiënten, die opgenomen waren in het CMC, kwamen te overlijden. Dit betekent dat in de eerste zes dagen van deze maand vijf personen aan de gevolgen van Covid-19 in het ziekenhuis zijn gestorven. In de huidige besmettingsgolf, van 22 juli tot en met gisteren, zijn 42 mensen overleden aan Covid-19. Dit is iets min-

der dan de helft van het aantal sterfgevallen in de voorgaande golf die liep van 14 maart tot en met eind april, toen 87 personen kwamen te overlijden. Per 1 maart lagen er twee coronapatiënten in het CMC, terwijl toen 22 sterfgevallen genoteerd werden. Per 14 maart steeg het aantal naar acht besmette personen in het ziekenhuis, terwijl per eind maart dit steeg naar 104 opgenomen patiënten en 35 sterfgevallen.

Een dag later, op 1 april, noteerde EPI drie nieuwe sterfgevallen en op 14 april lagen er 100 patiënten in het CMC en stond de teller op 78 sterfgevallen. Op 30 april waren er nog 50 patiënten opgenomen in het ziekenhuis en meldde EPI 109 overledenen.

In de afgelopen dagen is het aantal ziekenhuisopnames weer gedaald. Op dit moment liggen er achttien patiënten in het CMC, van wie acht op de afdeling Intensive Care (ic).

Celstraf geëist tegen stelende agenten

WILLEMSTAD — De corruptiezaak ‘Outpost’ is gisteren in de rechtszaal voortgezet. De hele dag werd gereserveerd voor deze zaak, die vanwege de coronabeperkingen opgesplitst moest worden. Drie agenten verschenen in de ochtenduren voor de rechter en hoorden het Openbaar Ministerie (OM) werk- en celstraf tegen hen eisen. De zaak tegen drie andere agenten werd in de middaguren behandeld, en vervolgens geschorst tot 18 oktober aanstaande.

door **Jomaira Angela**

Outpost betreft een zaak tegen zes politieagenten die volgens het OM – kort samengevat – corrupt zijn. Het gaat hier om Alexander R. (45), bijgestaan door advocaat Diahanne Lichtenberg; Egbert J. (39, Bonaire), met Uldrick Dickens als advocaat; Brainsley Th. (37), door advocaat Alicia Blonk bijgestaan; Arlexdavid O. (36), vertegenwoordigd door advocaat Rainey Conquet; Shurlaika D. (40) met Marije Vaders als raadsvrouw; en de reeds voor politiegeweld veroordeelde agent Ronalmieg Balijn (46), die wordt bijgestaan door advocaat Sheldry Osepa. Het OM wordt vertegenwoordigd door officier van justitie Hester Leepel.

De zes agenten worden ervan verdacht zich schuldig te hebben gemaakt aan diefstal uit woningen, dan wel poging daartoe, dan wel verduistering als ambtenaar op verschillende adressen, valsheid in geschrifte en het onbevoegd aanwenden van bevoegdheid dan wel misbruik van functie en positie. Zij deden alsof zij een huis-

zoeking uitvoerden en gingen er vervolgens met de buit vandoor. Het geld werd verdeeld onder hen of werd voor hun koffiëclub gebruikt.

De groep heeft volgens het OM op 17 en 18 september vorig jaar de woningen te Santo Domingoweg 62, Seru Fortunaweg 242, Balataweg 14, Daimariweg 208 en Montagne Rey 602 zonder uitdrukkelijke toestemming van de bewoners en/of zonder rechtsgronden binnengetrepen, doorzocht en vervolgens goederen weggenomen en/of toegeëigend.

Uit de woning aan de Sto. Domingoweg is 3000 gulden en een hoeveelheid drugs (met name hasj, marihuana en cocaïne) meegenomen, en uit die aan de Seru Fortunaweg 98 gulden, een videocamera en een hoeveelheid hasj, marihuana en cocaïne. De agenten vonden verder 340 gulden in de woning aan de Balataweg en ongeveer 500 gulden in de woning aan de Daimariweg. Bij deze woningen en de woning in Montagne Rey zijn ook drugs gevonden, en bij deze laatste woning ook een crusher. Deze zijn meegenomen en volgens het OM nooit voor registratie ingediend.

Vervolgens werd getracht de boel te verdoezelen met vervalste processen-verbaal (pv's). De agenten hebben pv's met als data 18 en 20 september 2020 vervalst: het pv van de bevinding van 18 september betreft het onderzoek te Daimariweg en het andere pv het onderzoek te Sto. Domingoweg.

De agenten zijn allemaal bekende verdachten. Althans iedereen heeft bekend de buit, met na-

me contant geld, te hebben aangenomen. R. is de eerste die openheid van zaken heeft gegeven. De groepsleden verontschuldigen zich voor hun gedrag en zijn bereid om alles te doen, zolang zij hun werk mogen hervatten.

Daar denkt officier Leepel heel anders over. Deze zaak kwam aan het rollen nadat een van de slachtoffers een aangifte heeft gedaan van diefstal door de agenten. Het onderzoek werd verricht door het Bureau Interne Zaken (BIZ). De officier wees op de zeer slechte en zelfs traumatische ervaring van hun optreden voor de slachtoffers. Ook het imago van het Korps Politie Curaçao is ernstig geschaad.

Als het aan de officier ligt, krijgt Balijn een gevangenisstraf van vier jaar opgelegd, waarvan twee jaar voorwaardelijk. Hij werd recentelijk veroordeeld voor zware mishandeling en openlijke geweldpleging. De straf was conform de eis van acht maanden gevangenisstraf, waarvan vijf maanden voorwaardelijk en twee jaar proeftijd. Daarnaast een ontzetting uit het ambt voor de duur van twee jaar en drie maanden. De eis voor ambtsontzetting was twee jaar en vijf maanden. In deze zaak eiste de officier geen ambtsontzetting.

Ook niet tegen de verdachten J. en R. Tegen J. eiste de officier drie jaar celstraf, waarvan twee jaar voorwaardelijk en tegen R. twee jaar geheel voorwaardelijk en 240 uur werkstraf, omdat hij openheid van zaken heeft gegeven.

Het vonnis is op 22 november aanstaande.

Effectief bezoek president Hoge Raad

Saleh (l) en De Groot.

WILLEMSTAD — De president van de Hoge Raad (HR), Dineke de Groot, bracht vorige week een werkbezoek aan Aruba, Curaçao en Sint Maarten. De Amigoe schreef hier reeds eerder over. Haar eerste bezoek op de eilanden beschouwt ze als effectief en zinvol.

De Groot is sinds november vorig jaar de president van de Hoge Raad in Den Haag. Door de versoepeling van de coronamaatregelen was het voor haar mogelijk de drie eilanden te bezoeken en de verbinding met recht en rechtspraak in Caribisch Nederland verder gestalte te geven.

De Hoge Raad is cassatierechter in civiele zaken, strafzaken en belastingzaken uit Nederland en uit Caribisch Nederland. Om de zaken uit Caribisch Nederland zo goed mogelijk te kunnen behandelen, is het belangrijk om ook vanuit de HR verbinding met het recht en de rechtspraak in het Caribische deel van Nederland te hebben, gezien de verschillen in het recht en de

procedures ten opzichte van Nederland alsook tussen de eilanden onderling. Daarnaast kent de Caribische samenleving andere geografische, sociaal-economische en historische omstandigheden en gewoonten dan de Europese landen. Een werkbezoek helpt om hier nog beter zicht op te hebben en om de goede verhoudingen te bevorderen.

Naast een aantal kennismakingsgesprekken binnen en buiten de rechtspraak heeft De Groot op de Universiteit van Aruba en The University of Curaçao een gastcollege gegeven over De Hoge Raad in 2021. Zij was onder de indruk van de interesse van de aanwezigen voor de rol van de HR in dit deel van het Koninkrijk. Ze kreeg geregeld te horen dat

burgers en organisaties op de eilanden ervaren én er belang aan hechten, dat er op de eilanden en bij de HR onafhankelijke rechtspraak is die waar nodig rechtsbescherming kan bieden. Rechtspraak in een democratische rechtsstaat biedt rechtszekerheid, stabiliteit, verbinding en bescherming. Dat zijn aspecten die eraan bijdragen dat mensen in vrijheid kunnen samenleven, ongeacht hun levensstijl of opvattingen.

De Groot is de eerste vrouwelijke president van het hoogste rechtscollege sinds de instelling ervan in 1838. “Het is wat mij betreft zowel gewoon als bijzonder om de eerste vrouwelijke president van de Hoge Raad te zijn. Het is goed dat het in onze tijd gewoon is dat zowel een man als een vrouw president van de Hoge Raad kan zijn. Het is bijzonder om de eerste vrouw te mogen zijn aan wie die deze functie wordt toevertrouwd.”

Onderzoekers: Focus op beter imago landbouw

Foto: Arethefoto Wim Romijn

DEN HAAG — De Caribische land- en tuinbouw en veehouderij heeft dringend een beter imago nodig, vooral onder jongeren. Een beter imago is misschien de belangrijkste stap voor de verdere ontwikkeling van de landbouw op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Dat bleek gisteren uit de presentatie van de Universiteit van Wageningen in de Tweede Kamer.

“Uiteindelijk denken we dat dit de meest belangrijke en meest structurele oplossing is. Het imago van de landbouw is laag. Er moet goed nadacht worden over manieren om dat te verhogen. Zeker onder jongeren”, zei Bert Lotz, één van de opstellers van het rapport ‘Ontwikkelingsmogelijkheden

voor de agrarische sector in Caribisch Nederland’. Het beschrijft de voorwaarden en kansen voor landbouw, vee- teelt en visserij. Kinderen en jongeren krijgen misschien meer interesse als er aandacht is voor nieuwe technieken, zoals moderne bewateringssystemen. Lotz noemde ook de mogelijkheid

om een relatie te leggen tussen landbouw en andere sectoren, zoals toerisme of de zorg. “We hebben die plannen niet uitgewerkt, maar denken dat het wel belangrijk is om hieraan op een creatieve manier invulling te geven. Projecten kunnen zo worden ingevuld dat ze zijn verantwoord in de samenleving en er meer voordeel is dan alleen voor de voedselproductie”, zei hij. Hij benadrukte dat er eigenlijk geen volledig nieuwe plannen nodig zijn voor de ontwikkeling van de landbouw, maar dat het vooral

belangrijk is om bestaande initiatieven lange tijd door te zetten. Onder meer de Kamerleden Joba van den Berg (CDA), Attje Kuiken (PvdA) en Aukje de Vries (VVD) vroegen daarnaar. Daarnaast is het ook echt belangrijk om nu al werk te maken van regels voor gewasbescherming en de huidige status van de bodem vast te leggen. Van den Berg en D66-Kamerlid Jorien Wuite vroegen ook naar de verwachtingen voor de bijdrage van landbouw en visserij aan de economie en zelfredzaamheid. “Het is belangrijk om de economie te diversificeren. Hoe substantieel kan het aandeel van de agrarische sector zijn”, vroeg Wuite. Lotz zei dat Bonaire, Sint Eustatius en Saba te klein zijn voor een volledige eigen voedselproductie. “Import zal altijd nodig blijven. Maar je kan een heel eind komen, zeker als de visserij verder wordt ontwikkeld”, zei hij. De mogelijkheden voor de agrarische sector komen waarschijnlijk volgende week weer aan de orde in de Tweede Kamer. Op woensdagochtend en donderdagavond debatteert de Tweede Kamer met demissionair staatssecretaris Raymond Knops over de begroting en plannen voor het Caribisch deel van het Koninkrijk in 2022.

Aanbesteding voor begeleiding studenten Caribisch Nederland gestart

KRALENDIJK — Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voert een openbare aanbesteding uit om een marktpartij te selecteren voor de opvang en begeleiding van studenten uit Caribisch Nederland die hun opleiding in Europees Nederland gaan voortzetten.

Sinds 10 oktober 2020 zorgt het ministerie van OCW ervoor dat studenten uit Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) bij aankomst worden opgevangen en gedurende hun eerste studiejaar worden begeleid. Daartoe sluit het ministerie een overeenkomst voor bepaalde tijd af met een marktpartij. De overeenkomst met de huidige begeleidende partij, Turan Goeloe, zal eindigen met het begeleiden van de lichting studenten die in het schooljaar 2021-2022 in Nederland studeren. Voor de daarop volgende lichtingen biedt het ministerie, zoals gebruikelijk, alle marktpartijen die interesse hebben de kans om een offerte uit te

brenge. De aanbesteding is gepubliceerd op Tenderd. Hierbij de link naar de gepubliceerde aanbesteding: www.tenderd.nl/tenderd-tap/aankondigingen/239685 Voor de studenten die met ingang van studiejaar 2022-2023 in Nederland willen studeren, zal de geboden begeleiding een pakket aan diensten omvatten waar de student naar keuze gebruik van zal kunnen maken. Het gaat onder andere om: begeleiding voor vertrek vanuit het eigen eiland, regelen van de vlucht, centraal ontvangst, ondersteuning bij het afsluiten van verzekeringen, regionaal ontvangst en regelen van formaliteiten, het regelen van huisvesting, en ondersteuning gedurende het eerste studiejaar. Het ministerie kijkt momenteel hoe de voorbereiding van deze studenten vanaf nu tot maart 2022, het moment waarop de geselecteerde marktpartij start, precies gestalte zal krijgen. De tijdige voorbereiding en de begeleiding zijn belangrijke factoren in het vergroten van het studiesucces van studenten uit Caribisch Nederland.

Expositie Kevin Osepa in Den Haag

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De Curaçaose beeldend kunstenaar Kevin Osepa (1994) houdt van 16 oktober tot 5 december een expositie in Stroom Den Haag aan de Hogewal te Den Haag. De expositie is getiteld ‘Klof: Barrio di Spiritu’ (Kloof, wijk van de geesten).

Kloof is een met bomen omzoomde weg op Bándabou. Er wordt gezegd dat het een verraderlijke plek is, waar vreemde dingen gebeuren en geesten verborgen zijn. Deze spookverhalen gaan echter gepaard met een geschiedenis die vaak niet-verteld blijft. Kloof is volgens Osepa de plek waar in 1795 slaven in opstand kwamen en een bloedige strijd voerden tegen de toenmalige Nederlandse onderdrukkers. Hij brengt deze geladen plek in Stroom Den Haag met aangrijpende beelden terug.

Kevin Osepa is geboren en getogen op Curaçao. In zijn werk reflecteert hij op zijn

Kevin Osepa

Door gebruik te maken van video's, licht en *soundscape*s dompelt de kunstenaar de bezoekers onder in de wereld van 'Klof', zo stelt Stroom Den Haag in een uitleg. In de tentoonstelling is verder de video 'Baile' te zien, waarin een vrouw de 'Baile di Almásola' uitvoert, een ritueel dat geesten uitnodigt in de ruimte. Het omvat het gebruik van de kleur blauw, evenals een reeks sculpturen van de *kokolishi klakuna*, een slakkensoort die endemisch is voor Aruba, Bonaire en Curaçao. Beide zijn kenmerkend voor het oeuvre van Osepa.

Op advies Selibon

Toeristische sector gaat juiste bak gebruiken

Bij het Marriott wordt het afval al gescheiden.

KRALENDIJK — De Sustainability Committee van Bonhata heeft vorige week woensdag een werkbezoek gebracht aan het Afval & Verwerkings Centrum (AVC) van Selibon. De commissieleden kregen een informatieve rondleiding, verzorgd door communicatiemedewerker Melinda Marchena en beleidsadviseur Shanelca Marta. Na afloop werd besproken hoe de private en de publieke sector kunnen samenwerken aan een schoner milieu, aldus Bonhata in een persbericht.

Selibon liet zien dat karton, plastic, metaal, aluminium en glas worden verzameld en gescheiden in verschillende secties in het AVC aan de Kaminda Lagun. Door afval te scheiden kunnen de verschillende materialen worden hergebruikt, gerecycled of verkocht voor verdere verwerking. De verwerking van karton is inmiddels zo succesvol dat een grotere verwerkingspers is aangekocht om de grote hoeveelheid kar-

ton te kunnen verwerken. Ook het ingezamelde glas kan binnen afzienbare tijd op het eiland worden hergebruikt.

“Ik hoor vaak zeggen dat het gescheiden ingezamelde afval allemaal weer samen op de landfill zou belanden, maar ik ben blij met eigen ogen te zien dat dit niet het geval is”, zegt ondernemer Eric Gietman. “Nu ik dit zie, ben ik graag bereid om het

scheiden van afval aan de bron te gaan realiseren voor mijn bedrijf.”

Als afval eenmaal bij restafval terechtkomt kan Selibon het niet meer scheiden. Daarom is het belangrijk dat het afval aan de bron gescheiden wordt, benadrukt Selibon. Daardoor belandt er minder afval op de stortplaats en kan meer afval op een duurzamere manier worden verwerkt. Afvalscheiding draagt bij aan een beter milieu en een nog betere levenskwaliteit.

Selibon en Bonhata werken samen aan een plan om het afval van de toeristische sector zo veel mogelijk aan de bron te scheiden. Dat past bij Bonaire en bij de visie van Bonhata.

Bonaire

In het kort

Fietser aangereden

De politiecentrale kreeg gisteren omstreeks 11.00 uur een melding dat een auto een fietser had aangereden in de Kaya Grandi. De auto ging achteruit en botste tegen de fiets waardoor de fietser viel. Zij werd met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling.

Verkeerscontroles

De afgelopen dagen werden bekeuringen gegeven voor het rijden zonder geldige verzekeringsdocumenten, zonder geldig rijbewijs, voor het vasthouden van een telefoon tijdens het rijden en voor het rijden zonder autogordel. De politie licht in een persbericht toe waarom dit gevaarlijk is.

Gordel

Doe je gordel om, voor je eigen veiligheid. Een autogordel beschermt bij een ongeluk. Door de autogordel te gebruiken blijft de inzittende op zijn stoel, is het niet mogelijk om met de schedel tegen de voorruit te slaan en wordt de persoon niet door de auto geslingerd. Door het dragen van een autogordel wordt de kans op een dodelijk ongeval verminderd met 30 tot 40 procent. Ook achterin de auto heb je met gordels om 20 procent minder kans om ernstig gewond te raken.

Telefoon

Met het gebruiken van je mobiele telefoon achter het stuur breng je jezelf, maar ook anderen in gevaar. Als we onze telefoon gebruiken, zijn we minder alert. Zet je smartphone uit het zicht. Zo kom je niet in de verleiding om toch even te kijken. Als je deelneemt aan het verkeer, of dit nu met auto of op de fiets is, is het van belang dat je bewust aanwezig bent. Als iemand een berichtje of telefoontje verwacht, meld dan voordat je bijvoorbeeld in

de auto stapt dat je even niet bereikbaar bent.

Geldige documenten

KPCN wil een ieder erop attenderen om de nodige afscheiden zoals hierboven genoemd op orde te hebben. Ook het zich houden aan de regels van de verkeersverordening wordt sterk geadviseerd. Hiermee draag je ook bij aan een veilig verkeer op het eiland. Er zullen de komende periode regelmatig controles gehouden worden, waarbij er streng wordt opgetreden als je bovengenoemde niet in orde hebt of als je niet houdt aan de verkeersregels.

Houdt je je niet aan de regels? Dan kan je een bekeuring krijgen. Het bedrag van een boete voor bovengenoemde overtredingen varieert tussen de 30 en 225 dollar.

Melden

Bent u getuige van een verdachte situatie? Ziet u verdacht gedrag of een strafbaar feit gebeuren? Is er direct hulp nodig? Meld het de politie. De politie beoordeelt wat de mogelijkheden zijn om actie te ondernemen.

Waar meld ik wat?

Een melding maakt u zowel via telefoonnummer 717-8000, 715-8000 als aan de balie van een politiebureau. Natuurlijk kunt u ook een melding maken via de agent op straat. Wilt u liever anoniem blijven? Gebruik dan het telefoonnummer 717-7251.

Bel 911 bij spoed of heterdaad situaties. Bel 911 als hulp bij direct levensbedreigende situaties nodig is. Ook wanneer u verdacht gedrag signaleert of getuige bent van een misdrijf. Of bijvoorbeeld na een verkeersongeluk, bij brand of wanneer iemand inbreekt. Dan telt elke seconde.

Cijfers COVID-19 | Bonaire

08/10/21

Positief	Actief	Negatief
+13	140	16356
Totaal: 2178	-17	
Getest	Overleden	In het ziekenhuis
+81	19	Bonaire: 4
Totaal: 18534	+0	

Minder vuurwerk voor eind 2021

Foto: www.cruzshutterstock.com

Het Kruithuis bij Brievengat. Hier worden alle vuurwerkcontainers opgeslagen.

WILLEMSTAD — Vijf importeurs hebben in China vuurwerk voor de lokale markt besteld. Het ziet ernaar uit dat zij minder vuurwerk voor het einde van het jaar hebben besteld. Volgens de grootste vuurwerkimporteur op Curaçao, Gustavo Semeleer, is dit te wijten aan verschillende factoren.

Er zijn negen tot tien containers onderweg naar Curaçao. Het vuurwerk zal conform de wet in het Kruithuis te Brievengat worden opgeslagen. Dat er minder vuurwerk op de markt zal zijn, heeft te maken met het feit dat slechts vijf van de zeven importeurs te kennen hebben gegeven dat zij vuurwerk hebben ingekocht. Twee hebben bedankt. De handel in vuurwerk is volgens Semeleer niet meer zo lucratief. Grote bedrijven geven geen vuurwerkshows

meer en net als verleden jaar zal Curaçao slechts tien verkooppunten tellen. “Veel minder dan voor Covid het geval was. Ook speelt mee dat tot 8 uur ’s avonds vuurwerk mag worden verkocht.” Voor de vuurwerkimporteurs is de import toch nog wel interessant. Het aanbod van vuurwerk in China en de Verenigde Staten is groot. Hierdoor zijn de inkooprijzen gezakt. Een nadeel is echter de hogere vrachtkosten in vergelijking met eerdere jaren.

Voor Covid kwamen er op Curaçao 20 tot 21 containers met vuurwerk binnen. Verleden jaar waren dat er nog maar negen. Veel had te maken met Covid en de daarmee samenhangende maatregelen. De verwachting is dat ook voor dit jaar vuurwerk van slechts negen containers in de verkoop wordt gebracht.

Euro

Afwachtend

AMSTERDAM — De AEX-index op Beursplein 5 leverde vandaag rond het middaguur 0,5 procent in tot 773,28 punten. De MidKap klom 0,1 procent tot 1046,99 punten. De beurzen in Frankfurt en Parijs verloren tot 0,5 procent. Londen won een fractie. De financiële markten hebben een woelige week achter de rug door de ruzie over het schuldenplafond in Washington en de vrees dat de inflatie verder wordt aangejaagd door de recordprijzen voor gas in Europa. De Amerikaanse Senaat heeft inmiddels ingestemd met een verhoging van het schuldenplafond tot in december, maar de inflatiezorgen houden de markten nog wel in de greep. ASML daalde 0,7 procent, ondanks een recordomzet van de Taiwanese chipproducent TSMC, een grote klant van de chipmachinemaker. In de MidKap klom kunstmestproducent OCI 4 procent dankzij een adviesverhoging door Exane BNP Paribas. De euro bleef ongewijzigd op 1,1565 dollar. Een vat Amerikaanse olie kostte 1 procent meer op 79,07 dollar. Brentolie werd ook 1 procent duurder, op 82,73 dollar per vat.

Tokio

Hoger

TOKIO — Op de aandelenbeurs in Tokio werd vandaag het herstel van een dag eerder voortgezet. De Nikkei ging 1,3 procent hoger het weekeinde in op 28.048,94 punten. De hoofdindex verloor desondanks deze week dik 2 procent. Een daling van de yen zorgde voor koerswinsten bij de grote Japanse exportbedrijven, die hun producten in het buitenland goedkoper zien worden. Toyota en concurrent Honda stegen daardoor tot ruim 3 procent. Eneos bleef vrijwel onveranderd. De grootste olieraffinaderij van Japan koopt volgens lokale media de producent van zonne- en windenergie Japan Renewable Energy voor omgerekend zo'n 1,6 miljard euro van de Amerikaanse zakenbank Goldman Sachs en het investeringsfonds GIC uit Singapore. In Shanghai, waar beleggers terugkeerden na een vakantieweek, noteerde de beurs tussentijds 0,5 procent in de plus. In Hongkong won de Hang Seng-index 0,1 procent, na het sterke herstel een dag eerder. In Zuid-Korea verloor de Kospi 0,1 procent. Zwaargewicht Samsung daalde 0,1 procent.

Wall Street

Klein winsten

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met kleine winsten geopend. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening een plus van 0,1 procent op 34.796 punten. De breed samengestelde S&P 500 steeg 0,1 procent tot 4404 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq klom 0,2 procent op 14.680 punten. Tesla stond in de belangstelling met een min van 0,8 procent. Topman Elon Musk wees op de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering op de aanhoudende tekorten van computerchips die de auto-industrie raken. Tesla wil de productie bij zijn fabrieken in Californië en Nevada gaan verhogen. Biotechnoloog Allogene Therapeutics kelderde meer dan 41 procent. De Amerikaanse geneesmiddelenautoriteit FDA heeft testen met een middel van het bedrijf tegen kanker stilgelegd na complicaties bij een patiënt. De maker van havermelk Oatly werd bijna 6 procent hoger gezet na een adviesverhoging door JPMorgan Chase. De beurskoers van Oatly is sinds een piek in juni hard gedaald en dat geeft beleggers volgens de zakenbank een kans om in te stappen.

Beijing beveelt mijnen weer meer kolen te produceren

BEIJING — De Chinese regering heeft tientallen kolenmijnen opgedragen veel meer steenkool te delven. Het bevel is speciaal gericht aan de vele mijnen in Binnen-Mongolië, een grote regio ten noordwesten van Beijing. Volgens staatsmedia wil de overheid als gevolg van de voortdurende energieschaarste de productie daar snel met bijna 100 miljoen ton opgevoerd zien.

Steenkool is de energiebron van 60 procent van de economie van de volksrepubliek. In het Westen wordt er fanatiek naar gestreefd zo snel mogelijk klimaatneutraal te worden, maar Beijing ziet dat pas in 2060 gebeuren. Heel het land heeft te maken met onder meer stroomuitval, wat ook leidt tot het stilleggen van het werk in ondernemingen.

Recordprijzen voor steenkool, prijscontroles door de

staat en emissiedoelstellingen hebben samen de stroomvoorziening in China onder druk gezet.

Tot overmaat van ramp brak eind 2019 in China de pandemie uit en raakte het land in conflict met Australië over kolenimport uit dat land. En de vraag naar energie is in de eerste helft van dit jaar nog groter dan die al voor de corona-uitbraak was. Een reeks provincies heeft zich al genoodzaakt gezien beper-

kende maatregelen te treffen om het energieverbruik terug te dringen.

In China werd in augustus nauwelijks gereageerd op de alarmsignalen van het Inter-gouvernementele Panel over Klimaatverandering (IPCC), dat over een catastrofe voor de mensheid repte. China is goed voor ongeveer een derde van alle broeikasgassen die worden uitgestoten.

Het land telt meer dan duizend kolen centrales, ongeveer de helft van alle kolen centrales op aarde. De volksrepubliek blijft er officieel wel naar streven in 2060 klimaatneutraal te zijn en rekent erop dat ze in 2030 op het hoogtepunt is wat betreft de uitstoot van CO2.

Samsung profiteert van verkoop opvouwbare smartphones

Foto: Shutterstock

SEOUL — Samsung Electronics profiteerde in het derde kwartaal van een sterke vraag naar zijn opvouwbare smartphones. Het Zuid-Koreaanse concern wist de winstgevendheid ook op te voeren dankzij de hoge prijzen van computerchips.

Samsung verkocht in Zuid-Korea meer dan een miljoen opvouwbare telefoons. Het bedrijf lanceerde zijn nieuwste reeks smartphones in augustus. De prijs voor het instapmodel is ruim 1000 euro.

Hoewel Samsung buiten Zuid-Korea vooral bekend is van de smartphones, maakt het bedrijf veel meer winst met zijn geheuechips. Het grootste bedrijf van Zuid-Korea is een van de grootste

chipproducenten ter wereld en mede vanwege het sterke economische herstel van de coronacrisis is de vraag naar halfgeleiders en geheuechips erg groot. Door die sterke vraag stijgen ook de chipprijzen.

In het derde kwartaal behaalde Samsung een bedrijfsresultaat van bijna 16 miljoen won, omgerekend

ruim 11 miljard euro. De omzet van het Koreaanse bedrijf kwam uit op 73 biljoen won, omgerekend zo'n 53 miljard euro. Samsung maakt eind oktober bekend hoeveel nettowinst het concern in het derde kwartaal heeft geboekt. Dan wordt ook duidelijk hoe de verschillende divisies van het bedrijf hebben gepresteerd.

Chipfabrikant TSMC boekt recordomzet door chiptekorten

HSINCHU — De Taiwanese chipproducent TSMC heeft in het derde kwartaal een recordomzet geboekt. Het bedrijf profiteerde van het wereldwijde chiptekort. TSMC maakt chips voor andere bedrijven en die worden gebruikt in onder meer smartphones en auto's.

De inkomsten van TSMC kwamen in het derde kwartaal uit op bijna 415 miljard Taiwanese dollar, omgerekend 24,5 biljoen euro, niet zou worden opgehoogd, zouden de Verenigde Staten voor 18 oktober waarschijnlijk niet meer aan alle financiële verplichtingen kunnen voldoen.

De zenuwen over een Amerikaanse overheid die zonder geld komt te zitten, namen op de beurzen steeds meer toe.

Woensdag werd een stemming in de Senaat nog uitgesteld, na het eerste zicht op een akkoord gingen de aandelenbeurzen gisteren flink omhoog door opluchting bij beleggers over de deal.

TSMC werkt niet alleen op hogere capaciteit om aan

Tesla-hoofdkantoor verhuist van Silicon Valley naar Texas

AUSTIN — Tesla-topman Elon Musk heeft aangekondigd dat het hoofdkantoor van het bedrijf van Californië naar de staat Texas verhuist. “Ik ben verheugd dat ik aan kan kondigen dat we ons hoofdkantoor verhuizen naar Austin”, aldus Musk tijdens de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering.

Dat bekend echter niet dat het bedrijf volledig vertrekt uit Silicon Valley. “Wij zullen onze productiecapaciteit in Californië blijven verhogen”, vertelde Musk tijdens de vergadering die in Austin plaatsvond bij een autofabriek in aanbouw.

Een verhuizing van de autofabrikant hing al langer in de lucht. De Tesla-topman verhuisde na twee decennia in Los Angeles vorig jaar zelf naar de Texaanse stad Austin. Ook haalde hij aan het begin van de coronapandemie

hard uit naar de Californische autoriteiten, volgens Musk waren de coronamaatregelen in de staat veel te streng.

Aanhoudende tekorten Musk wees tijdens de vergadering ook nog op de aanhoudende tekorten van computerchips die de auto-industrie raken. “We hebben een fantastisch jaar ge-

had, met een recordaantal leveringen. Als we de chips hebben, kunnen we dat vasthouden”, aldus Musk.

Volgens de Tesla-baas heeft het bedrijf in het afgelopen kwartaal ook last gehad van andere problemen in de logistieke keten die door de pandemie zijn ontstaan, zoals containertekorten.

Door de stijgende kosten vanwege deze problemen heeft Tesla de prijzen moeten verhogen. Musk rekent pas op herstel van alle logistieke problemen voor het bedrijf in 2023.

Noors staatsolieconcern steekt miljarden in waterstofproductie

OSLO — Het Noorse staatsolie- en gasconcern Equinor gaat miljarden investeren in de productie van waterstof die wordt gemaakt met behulp van aardgas. Noorwegen is zeer rijk aan gas en denkt daarom een belangrijke speler te kunnen worden op de wereldwijde markt voor de zogeheten blauwe waterstof.

In totaal trekt Equinor 100 miljard Noorse kroon, omgerekend ruim 10 miljard euro, uit in de periode tot 2035 voor de waterstofinvesteringen. Daarbij wordt gas uit Noorse velden gebruikt voor de elektriciteit om waterstof te produceren. De uitstoot die vrijkomt uit de productie van dit aardgas moet volgens Equinor voor 95 procent worden afgevangen en opgeslagen in

lege gasvelden. Dat wordt dan blauwe waterstof genoemd. Equinor wil ook gaan werken aan groene waterstof, dat wordt geproduceerd met behulp van duurzame energiebronnen, zoals bijvoorbeeld windmolens.

Ook andere grote energie-maatschappijen zoals Shell zijn bezig met waterstofprojecten. Het Internationaal Energie Agentschap (IEA) zei maandag nog dat landen hun investeringen in waterstoftechnologie fors moeten opvoeren om aan de klimaatdoelen te kunnen voldoen.

Volgens het IEA moet er onder andere meer geld naar productie- en opslagetens voor waterstof om bij te dragen aan het naar nul brengen van de netto-uitstoot van broeikasgasen als CO2.

NEW YORK				AMSTERDAM			
8-Oct				8-Oct			
DOW JONES	34.803,79	0.14%		AEX	772.89	-0.55%	
S&P 500 INDEX	4.405,28	0.13%		ARCELMITTAL	25.21	-0.08%	
NASDAQ	14.641.18	-0.09%		AEGON NV	4.55	0.37%	
AMAZON.COM INC	3.306.44	0.12%		KONINKLIJKE AHOL	29.12	-0.38%	
APPLE INC	143.37	0.06%		AKZO NOBEL	92.36	-0.69%	
BAIDU INC-SP ADR	160.72	2.66%		ASML HOLDING NV	636.60	-2.29%	
BERKSHIRE HATH-B	283.87	0.33%		DSM (KONIN)	173.85	-0.46%	
BOEING CO/THE	227.04	0.25%		HAL TRUST	152.20	-1.30%	
CITIGROUP INC	72.53	0.47%		HEINEKEN NV	91.10	-0.42%	
COCA-COLA CO	54.16	0.52%		ING GROEP NV	12.68	0.67%	
COSTCO WHOLESAL	451.80	-0.24%		KPN (KONIN) NV	2.70	0.15%	
WALT DISNEY CO	177.39	-0.18%		KONINKLIJKE PHIL	37.26	-0.17%	
3D SYSTEMS CORP	26.87	0.29%		RANDSTAD NV	61.86	0.55%	
EBAY INC	74.83	0.88%		ROYAL DUTCH SHA	20.28	2.19%	
FACEBOOK INC-A	332.27	0.93%		TOMTOM NV	6.38	-3.99%	
GENERAL ELECTRIC	105.58	0.07%		TOTALENERGIES SE	43.45	1.77%	
ALPHABET INC-A	2.794.70	0.37%		UNILEVER PLC	45.52	-0.23%	
HP INC	28.17	0.43%		W.P. STEWART HOL	829.92	1.12%	
HOME DEPOT INC	334.23	-0.96%		SCOTIA FUNDS	7-Oct		
INTEL CORP	54.01	-0.32%		MONEY MARKET	13.5994	0.01%	
JOHNSON&JOHNSON	160.97	-0.23%		US DOLLAR BOND	2.9843	-0.84%	
MICROSOFT CORP	295.78	0.32%		GLOBAL EQUITY	3.6645	7.25%	
PROCTER & GAMBLE	141.65	-0.47%		US EQUITY	21.4910	10.69%	
ROYAL DUTCH-ADR	46.95	2.00%		CANADIAN EQUITY	3.4790	16.71%	
STARBUCKS CORP	112.30	0.08%		FUNDS	7-Oct		
TWITTER INC	63.72	-0.39%		BSF DEFENSIVE	126.20	0.41%	
WALMART INC	139.27	0.02%		BSF CONSERVATIVE	120.18	0.87%	
EXCHANGE TRADED FUND	8-Oct			BSF MODERATE	153.42	1.09%	
ALERIAN MLP - AMLP	34.93	1.45%		BSF AGGRESSIVE	183.64	1.62%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49.74	0.06%		BGF MULTI ASSET INC	10.18	0.69%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.93	-0.10%		BGF GBL ALLOCATION	76.11	1.56%	
ISH SELECT DIV - DIVY	118.15	0.22%		BGF USD CORE BOND	17.88	-0.11%	
ISH MSCI EMKT - EEM	50.80	0.34%		BGF FIX INC GBL OP	15.69	0.13%	
ISH MSCI PAC - EPP	49.88	0.28%		BGF USD HI YIELD BND	38.91	-0.28%	
ISH RUSSELL - IHW	260.82	0.16%		CURRENCIES	8-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	75.29	-0.01%		YENUSD	112.0300	0.36%	
ISH EUROPE - IEV	52.73	0.13%		EURUSD	1.1576	0.21%	
INVESCO QQQ TRUS	362.28	-0.19%		CANUSD	1.2461	-0.72%	
INVESCO DB COMMO	21.11	0.76%		GBPUUSD	1.3646	0.20%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	38.31	-0.12%		COMMODITIES	8-Oct		
SPDR S&P MID 400	493.17	0.07%		OIL WTI	79.50	1.53%	
SPDR S&P 600 SMA	97.25	0.12%		GOLD	1758.28	0.14%	
VANGUARD REIT - VNQ	103.79	0.00%		SILVER	22.76	0.70%	
WSDOWTR JAP H EQ-DXJ	61.92	0.27%		WHEAT	740.50	-0.10%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Prikkeldraad

AMIGOE

Netjes parkeren

Op Aruba zie je soms bizarre situaties en gebeurtenissen, de ene erger dan de andere en soms kan je jezelf afvragen of mensen op Aruba rekening met elkaar willen houden en zich netjes kunnen gedragen. Met het doel dat burgers zich meer bewust worden van deze bizarre situaties, zullen wij in een serie artikelen hier aandacht aan besteden.

Parkeren op Aruba voelt vaak als een onmogelijke taak en zelfs met zogenaamde parkeerzones lijkt het steeds moeilijker om een plekje in de binnenstad van Oranjestad te vinden. Stel je eens voor hoe moeilijk iemand het heeft die een rolstoel gebruikt. Behalve het feit dat de parkeerplaatsen niet toegankelijk zijn, is de infrastructuur ook niet

rolstoelvriendelijk. Als wij even goed rondkijken, valt het snel op dat wij op Aruba bijna geen gehandicaptenparkeerplaatsen hebben, met uitzondering van één parkeerplaats in de gerenoveerde parkeerplaatsen voor The Paddock Cafe. De meeste winkels op Aruba hebben niet eens één aangewezen parkeerplaats voor gehandicapten.

Binnenstad
Op 7 september 2015 werd betaald parkeren in de binnenstad van Oranjestad door middel van de Landsverordening parkeerzones (AB 2015 no. 30) geïntroduceerd. Zelfs met de beste bedoelingen heeft deze nieuwe landsverordening een groep mensen met speciale behoeften totaal verwaarloosd. Volgens artikel 28 uit het Landsbesluit voorschriften voertuigen (AB 1999 no. 33), het Landsbesluit verkeersregels (AB 1999 no. 39) en het Landsbesluit rij- en keuringsbewijzen (AB 1999 no. 61) (aanpassingen verkeersregelingen)

moet de minister die belast wordt met infrastructuur ervoor zorgen dat deze bestemde gehandicaptenparkeerplaatsen door middel van het verkeersbord E worden aangeduid maar die borden zijn nergens in de binnenstad te vinden. Ook zegt het landsbesluit dat aanvragers schriftelijk hun kaart voor de gehandicaptenparkeerplaats bij het Korps Politie Aruba moeten aanvragen maar na elf jaar is dit in de praktijk nog niet geregeld.

Hartelijkheid
Het is dus duidelijk dat de wetten op Aruba niet

altijd effectief worden gehandhaafd en het ligt aan ons als burgers om dienovereenkomstig te handelen, ongeacht of de wetten correct gehandhaafd worden of niet. Omdat wij op Aruba niet veel gehandicaptenparkeerplaatsen hebben en deze niet vaak zien, lijkt het misschien in eerste instantie iets geheel nieuws, maar wees gerust, het is slechts een aangewezen gehandicaptenparkeerplaats. Gebruik deze parkeerplaatsen niet, wees hartelijk en laat deze plekken open voor degenen die er wel behoefte aan hebben.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	—Oranjestad—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	582-1234	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	BGD Oranjestad	527-2782	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	Veterinaire Kliniek	582-1720	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Animal Shelter	582-1623	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— San Nicolaas—		— Stichtingen —	
Kustwacht	913	Ambulance	584-5050	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Centro Medico	524-8833	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Serlimar	584-5080	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100			CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	— Botica —		Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	4 Centro Medico	584-5794	Arubano	566-5045
SETAR	525-1000	Aloë	584-4606	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Central	585-1965	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Dakota	588-7364	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Del Pueblo	582-1253	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	Eagle	640-8443 ext 101	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	Kibrahacha	583-4908	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Maria	6408443 ext 301	Ecologico Aruba	562-8984
		Noord	6408443 ext 201	Bureau Sostenemi Misbruik	
		Oduber	582-1780	en mishandeling tegen	
		Paradera	588-6638	minderjarigen	588-1010
		San Lucas	584-5119	Fundacion C.V.A. voorkomen	
		San Nicolaas	584-8186	en zorg voor stroke	567-7004
		Santa Anna	586-8181	Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24	
		Santa Cruz	585-8028	uur per dag bereikbaar:	
		Seroe Preto	6408443 ext 401		
		Trupiaal	583-8560		

08 oktober 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal

527-4580

Centro Medico San Nicolaas

Dr. Boderie 527-4580

Dienstdoende huisartsen

08 tot 14 oktober 2021

Oranjestad

Eagle

640-8443 ext.101

San Nicolaas

4 Centro Medico

584-5794

Dienstdoende apotheken

Het weer

ZATERDAG 9 OKTOBER 2021									
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 24 en 33 km/u.									
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking						
32°	37°	24 km/u	45%						
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index							
06:30	18:25	10 v/d 10							
ZATERDAGAVOND									
Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oost tussen 17 en 32 km/u.									
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking						
28°	31°	17 km/u	76%						
Maansopgang	Maansondergang								
09:32	21:20								

Oplossing sudoku 9 oktober

2	4	6	5	8	9	1	3	7
7	8	9	6	3	1	5	4	2
5	1	3	2	7	4	9	8	6
1	3	7	9	5	8	2	6	4
4	6	5	1	2	7	8	9	3
9	2	8	4	6	3	7	5	1
3	5	2	7	9	6	4	1	8
6	7	1	8	4	5	3	2	9
8	9	4	3	1	2	6	7	5

BVN				bvn
20:00	Flikken Rotterdam	05:05	NOS Journaal	
20:50	Stand van Nederland:	05:20	BinnensteBuiten	
	Generatie Next	05:45	EenVandaag	
21:10	Nieuwsuur	06:15	Khalid & Sophie	
21:50	Weerbericht	07:00	NOS Journaal	
	Amerika/Caribiën	07:25	Weerbericht	
21:55	Op1		Europa/Afrika	
23:00	NOS Journaal	07:30	3 op Reis	
23:15	Goedemorgen	08:00	Flikken Rotterdam	
Nederland		08:50	Stand van Nederland:	
23:35	Nederland in		Generatie Next	
	Beweging	09:10	Nieuwsuur	
23:50	Bak mee met MAX	09:50	Weerbericht	
			Amerika/Caribiën	
		09:55	Op1	
		11:00	Boerderij van Dorst	
		11:50	Nederland	
			in Beweging	
		12:05	NOS Journaal	
		12:10	Nieuwe Gezichten	
01:05	NOS Journaal	12:45	Oppassen!!!	
01:15	Typisch Harderwijk	13:10	Family Drop	
01:40	Noord-Zuid-Oost-	13:45	Oases in de	
West			Lage Landen	
02:00	NOS Journaal	14:30	SpangaS op	
02:15	Vroege Vogels		zomervakantie	
02:55	Met het Mes	14:50	Sesamstraat	
	op Tafel	15:05	Het Klokhuis	
03:25	Sesamstraat	15:20	Freeks Jungle	
03:40	Willem Wever flits		School	
03:45	Het Klokhuis	15:30	Kinderen voor	
04:05	NOS Jeugdjournaal		Kinderen helpt mee	
04:25	Tijd voor MAX	15:45	NOS Jeugdjournaal	

COLOFON

Uitgeverij:

Amigoe Aruba N.V.

Amigoe op School

Tel: (297) 582-4333

Fax: (297) 582-2368

Directie:

Michael Voges

mvoges@amigoe.com

Grecia Willems

gwillems@amigoe.com

Redactie:

Melissa Stamper (eind redacteur)

Nadine Salas

Bobby Spier

Carina Weaver

Jan Jager

arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop

Amigoe Krant:

Zulma Kock

avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:

Tiziana La Torre

aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:

Rushilene Lejeuz

adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:

Zulaika Kelly

incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:

abonementaruba@amigoe.com

Printer:

Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:

Maandag t/m Vrijdag

8:00 am – 2.00 pm

Bankrekeningnummers:

Caribbean Mercantile Bank

#20651903

Banco di Caribe # 81027801

RBC #100031723

Aruba Bank # 6000400190

Meer mensen dan normaal overleden in september

DEN HAAG — Het aantal sterfgevallen in Nederland lag in het grootste deel van september hoger dan gebruikelijk is voor de tijd van het jaar. Dat is te zien in alle leeftijdsgroepen, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In vier van de vijf weken in september was er sprake van oversterfte. Dat houdt in dat er duidelijk meer mensen overleden dan te verwachten viel op basis van sterftecijfers in voorgaande jaren en

demografische trends. Dat is te zien bij mensen van boven de 80 jaar, tussen de 65 en 80 jaar en mensen onder die leeftijd maar het verschilde per week in welke leeftijds-groep oversterfte was.

Vorige week overleden naar schatting bijna 3100 mensen, 300 meer dan verwacht voor deze periode. Dat mensen stierven door het coronavirus lijkt maar een deel van de verklaring. Van twintig mensen is bekend dat ze zijn overleden aan Covid-19, melden de onderzoekers op basis van cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

(RIVM). Wat verder de onderliggende oorzaken zijn van de oversterfte is niet bekend.

Tijdens de uitbraak van het coronavirus overleden maandenlang veel mensen die langdurige zorg ontvingen. De afgelopen maanden is juist bij deze groep geen sprake van oversterfte.

Hoge gasprijs geen reden om meer gas uit Groningen te winnen

DEN HAAG — De hoge gasprijs als gevolg van de schaarste, zal er niet toe leiden dat er toch meer aardgas uit Groningen zal worden gewonnen. Dat zeggen minister Kajsa Ollongren (Wonen) en Stef Blok (Economische Zaken). De optie om de gaswinning op te schroeven 'hebben we alleen maar open voor extreem koude winters, en niet voor prijsstijgingen', zegt Ollongren.

Commissaris van de Koning René Paas zei deze week tegen *Nieuwsuur* dat het opheugen van de winning 'schandalig' zou zijn. "Dat is uitgesloten."

Ook Ollongren en Blok zeggen resoluut dat de gaskraan niet verder open gaat om de prijs te drukken. "Er is geen reden om bezorgd te zijn", zegt Blok hierover.

De demissionaire bewindsmann maakt zich ook geen grote zorgen over de gasvoorraden. Omdat afgelo-

pen winter relatief streng was en het ook in het voorjaar nog even koud bleef, zijn de voorraden beperkt. Maar 'de gasopslagen met het type gas dat voor huishoudens wordt gebruikt, zijn behoorlijk gevuld', zegt Blok. De opslag met het type gas dat voor bedrijven wordt gebruikt, is 'minder gevuld', aldus de bewindsmann.

Bron van zorg

Dat de energierekening voor veel huishoudens bijna onbetaalbaar dreigt te worden door de hoge prijzen, is een grote bron van zorg voor het kabinet. In de ministerraad vandaag, maar ook tijdens een extra ingelast beraad op dinsdag, overleggen bewindspersonen over een oplossing.

Minister van Financiën Wopke Hoekstra wilde vandaag nog niets kwijt over mogelijke oplossingen. Dat moet eerst binnen het kabinet worden besproken, zei hij.

Te vroeg voor oordeel over schrappen coronapas

DEN HAAG — Corona-minister Hugo de Jonge vindt het nog te vroeg om te zeggen of het coronatoegangsbewijs (CTB) na 5 november wordt verlengd of niet. Dat zei hij vandaag voorafgaand aan de ministerraad.

Eind september werden er een aantal versoepelingen doorgevoerd en het effect daarvan op de besmettingen begint langzaam zichtbaar te worden, aldus De Jonge. "We hebben een tijd lang een daling gezien, daarna stabilisatie. Maar de eerste signalen dat de verspreiding van het virus toch weer sterker is, zien we nu."

De *Telegraaf* berichtte vandaag op basis van Haagse bronnen dat de coronapas volgende maand nog niet verdwijnt, als de druk op de ziekenhuizen niet verder daalt. Waar het aantal besmettingen voorheen een belangrijke indicator was in het coronabeleid, vaart het kabinet meer op de cijfers uit de ziekenhuizen, nu een groot deel van de bevolking is gevaccineerd. Als

Foto: Shutterstock

Hugo de Jonge

er dagelijks minder dan tien opnames op de intensive care zijn en minder dan veertig op de verpleegafdelingen, komt afschaffing van het CTB in beeld. Beide waardes liggen momenteel nog hoger. Maar volgens De Jonge is het te vroeg voor conclusies.

Sigrid Kaag gaat rechtszaak bijwonen

DEN HAAG — D66-leider Sigrid Kaag wil dinsdag hoogstpersoonlijk een strafzaak bij de politierechter in Den Haag bijwonen, waar een man terechtstaat die ervan wordt verdacht haar met de dood te hebben bedreigd. Kaag wil tijdens de zitting gebruikmaken van haar spreekrecht.

De komst van Kaag naar de rechtbank wordt bevestigd door haar woordvoerder. Ook de rechtbank zegt met haar komst rekening te houden. Tijdens de politierechterzitting staat een

43-jarige man terecht die niet alleen Kaag, maar ook demissionair minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge met de dood zou hebben bedreigd. De man zou de dreigende teksten heb-

ben geplaatst op Facebook, op de openbare Facebook-groep van D66 in Noord-Brabant en de Facebookpagina van De Jonge. "Bij deze geef ik u de melding dat ik voor vanavond 24.00 uur Sigrid Kaag ga aanvallen en zo ga verwonden dat ze of dood is, of nooit meer haar functie kan uitvoeren", zou de verdachte onder de profielnaam X op 30 september hebben geschreven.

Twee weken eerder zou de man ook Hugo de Jonge hebben bedreigd. De in Spanje woonachtige man is vorig weekeinde aangehouden en maandag voorgeleid aan de rechter-commissaris, zegt zijn advocaat. Dat hij al snel terechtstaat zou ermee te maken kunnen hebben dat hij geen vaste woon- of verblijfplaats in Nederland heeft, oppert ze.

Meer en meer coronapatiënten belanden in ziekenhuis in Nederland

ZEIST — Het aantal coronapatiënten dat in een ziekenhuis in Nederland moet worden opgenomen, neemt toe. In de afgelopen zeven dagen registreerde het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) 365 nieuwe opnames. Dat is weliswaar gelijk aan het weektotaal gisteren, maar het is ook het hoogste niveau in meer dan twee weken tijd.

In de week tot en met vorige week vrijdag telde het LCPS 288 nieuwe opnames. Het aantal mensen dat in

een ziekenhuis belande vanwege een coronabesmetting is dus met bijna 27 procent gestegen. Dat is de

grootste toename op weekbasis sinds 31 juli, tijdens de vierde golf. Op dit moment kunnen evenveel coronapatiënten het ziekenhuis verlaten, doordat ze zijn opgeknapt of juist overleden. Daardoor blijft het totale aantal opgenomen coronapatiënten onveranderd. Ziekenhuizen behandelen net als gisteren

469 patiënten vanwege Covid-19, de ziekte die door het coronavirus wordt veroorzaakt. Op de intensive cares kwamen er netto twee patiënten bij. Op die zalen liggen nu 130 mensen. Op de verpleegafdelingen kwamen juist twee bedden beschikbaar, het aantal coronapatiënten daar daalde naar 339.

EU gaf vorig jaar kwart minder verblijfsvergunningen af

BRUSSEL — De EU-landen hebben vorig jaar 2,2 miljoen verblijfsvergunningen afgegeven aan burgers van buiten de EU. Dat zijn er volgens het Europese statistiekbureau Eurostat 706.000 minder dan in 2019 ofwel 24 procent. Het is de eerste daling sinds 2013 en die is voornamelijk te wijten aan de pandemie en de wereldwijde lockdowns waardoor mensen niet konden reizen, stelt Eurostat.

Ook Nederland gaf beduidend veel minder verblijfsvergunningen af. Ging het in 2019 nog om 102.132 mensen die toestemming kregen zich te vestigen, vorig jaar zakte dat aantal naar 73.511. Bijna 40 procent was voor familiehereniging, 16 procent

voor studie en 18 procent voor werk. Er werden ook 19.650 verblijfsvergunningen verstrekt om 'andere redenen', onder meer aan vluchtelingen.

Gemiddeld werden in de hele EU 38 procent minder verblijfsvergunningen

afgegeven die gerelateerd zijn aan studie, 25 procent minder vanwege werk en 23 procent om familiereizen. De enige lidstaat die juist meer verblijfsvergunningen aan niet-EU-burgers afgaf was Litouwen (+5 procent).

Ruim een derde (36 procent) van alle vergunningen was voor mensen uit Oekraïne, Marokko en India die in de EU kwamen wonen om er te werken, te studeren of zich bij familie te voegen. Ze gingen vooral naar Polen, Spanje en Duitsland.

Informateurs 'opgewekt' na 1e gesprek

DEN HAAG — "Hier staan twee opgewekte informateurs, dus de gesprekken waren uitstekend." Dat zei Johan Remkes, mede namens zijn collega-informateur Wouter Koolmees, na de eerste inhoudelijke gesprekken aan de onderhandelingsstaf. Gisteren spraken de secondanten Sophie Hermans (VVD), Rob Jetten (D66), Pieter Heerma (CDA) en Carola Schouten (ChristenUnie) met de informateurs.

Daarbij is 'zeker' ook inhoudelijk onderhandeld, aldus Remkes. Hermans benadrukt evenwel dat het belangrijk is logistieke af-

spraken te maken over hoe de onderhandelingen eruit gaan zien. "Dat moet je niet onderschatten", vindt de li-beraal.

De secondanten praten vandaag weer verder, onder leiding van Koolmees. De onderhandelingen zullen vooral door deze vertrouwelingen van de fractievoorzitters worden gedaan. VVD-leider Mark Rutte vertelde woensdag dat de partijleiders zelf 'met enige regelmaat' zullen aanschuiven. Af en toe zullen de formatiekopstukken ook 'een paar dagen weg zijn', voorspelde hij.

Amsterdam gaat coronapolsbandjes niet invoeren

AMSTERDAM — Amsterdam gaat geen gebruikmaken van coronapolsbandjes voor toegang tot een restaurant, café, theater of bioscoop. De gemeente heeft dat besloten omdat de meeste horecaondernemers in de stad 'geen toegevoegde waarde' zien in zulke polsbandjes, laat een woordvoerder van de gemeente weten. Horecagasten moeten nog wel steeds een QR-code laten zien als ze naar binnen willen.

De polsbandjes worden inmiddels onder meer gebruikt in Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Zwolle, Breda, Maastricht, Arnhem, Alkmaar en Roosendaal. Mensen ontvangen het bandje wanneer ze de QR-code uit de CoronaCheck-app laten zien bij een controlepost en hoeven de code dan niet meer bij elke voordeur te laten zien. Dat moet de controles ook voor uitbaters gemakkelijker maken. Een polsbandje is in die steden overigens niet verplicht want de app is gewoon te gebruiken.

Amsterdamse horecaondernemers merken dat het controleren van de QR-code aan de deur nu 'best goed' gaat. "Het stroomt redelijk goed door en veel gasten zijn goed voorbereid", aldus een woordvoerder van de Amsterdamse afdeling van de horecabrancheorganisatie KHN. "Als we polsbandjes invoeren, moet er nog steeds een controle aan de deur plaatsvinden, dus wij denken dat we daar geen winst mee behalen. Daarbij willen we niet van alles optuigen, terwijl we niet precies weten hoe lang we het gaan gebruiken."

De komende drie weekeinden gaat de gemeente teams inzetten in de uitgaansgebieden om de horeca extra te ondersteunen bij de QR-controles. De teams maken bezoekers op straat of in rijen erop attent dat zij hun code alvast gereed moeten houden. Ook worden toeristen zoveel mogelijk van tevoren geïnformeerd over de regels in de horeca. "Bijvoorbeeld al direct via de reserveringen bij hun hotel", aldus de KHN-woordvoerder.

Plan om meer mensen uit Afghanistan naar Nederland te halen

Foto: Shutterstock

DEN HAAG — Het demissionaire kabinet en de voormalige coalitiepartijen bespreken de mogelijkheden om een grotere groep te evacueren uit Afghanistan. Aan de criteria wordt nog geschaafd, maar zoals de plannen er nu bij liggen zou het aantal mensen dat voor evacuatie in aanmerking komt mogelijk richting de 2000 gaan.

Een Kamermeerderheid riep het kabinet na de machtsovername door de Taliban in augustus op om Afghanen die door de jaren heen in Nederlandse dienst hebben gewerkt, te evacueren. Voor tolken bestond al een regeling en een voorstel van D66-Kamerlid Salima Belhaj om ook andere beroepsgroepen te helpen kreeg brede steun. Tot dusver ging het kabinet ervan

uit dat enkele tientallen Afghanen onder deze motie vallen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken kreeg evenwel vele duizenden aanmeldingen. Ook bijvoorbeeld hulp- en mensenrechtenorganisaties droegen mensen aan die onder de nieuwe machthebbers gevaar zouden lopen. Gekeken wordt nu onder meer hoelang en hoe sub-

stantieel al deze mensen de Nederlandse zaak hebben gediend, bijvoorbeeld ter ondersteuning van de militaire missies of ontwikkelingsprojecten in het land. Kamerleden van D66, CDA en ChristenUnie spraken daar woensdag over met de betrokken bewindslieden.

De inzet van het kabinet zou volgens ingewijden nu zijn om 1000 tot 2000 mensen naar Nederland te halen. Daarbij zijn ook familieleden meegerekend die voor evacuatie in aanmerking komen. Vandaag in de ministerraad moet een definitief besluit vallen.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Marsverkenner helpt bij zoektocht naar leven

Beelden die de Marsverkenner Perseverance heeft gemaakt onthullen dat er miljarden jaren geleden waarschijnlijk water over de planeet heeft gestroomd. Dat blijkt uit een wetenschappelijke studie die donderdag is gepubliceerd.

In februari landde de Perseverance van NASA op de planeet Mars. Het Amerikaanse ruimteagentschap wil bewijs vinden dat er microben op de rode planeet hebben geleefd. Het werkgebied van de rover is de krater Jezero waar miljarden jaren geleden, toen op Mars water zou hebben gestroomd, mogelijk een rivier in een meer uitmondde.

Wetenschappers hebben beelden geanalyseerd van kliffen in de krater en uit de verschillende lagen valt op te maken hoe de formatie van het landschap tot stand kwam. Volgens NASA-astrubioloog Amy Williams blijkt uit de onderste lagen

dat Mars ongeveer 3,7 miljard jaar geleden ‘warm en vochtig genoeg was om een hydrologische cyclus te ondersteunen’. Dat betekent dat er water op de planeet heeft kunnen bestaan.

Uit de bovenste lagen blijkt dat er in de mogelijke rivier hevige overstromingen plaats hebben gevonden. Op basis van de analyse kan de NASA besluiten waar op de planeet de Marsverkenner meer onderzoek te doen. Zo hopen wetenschappers meer tekenen van lang uitgestorven leven – als dat bestond – op de planeet te vinden.

De zeswielige Marsverkenner met twintig camera's en een boor aan boord landde begin dit jaar op Mars, na een ontwikkelingsprogramma van acht jaar dat zo'n 2,1 miljard euro kostte. De rover heeft in de afgelopen maanden meerdere monsters genomen en minihelikopter Ingenuity opgelaten.

Stegeman in Belgische handen

De geschiedenis van Stegeman voert terug tot 1858, toen Johannes Stegeman een ambachtelijke spekslagerij begon in Deventer. Inmiddels staat het hoofdkantoor in Wijhe. Behalve op vleeswaren richt Stegeman zich de laatste tijd ook op vleesvervangers. Zo prijst het bedrijf op zijn site de eigen spinazieburger aan en wil Stegeman uiteindelijk een assortiment dat 50 procent minder vlees bevat.

Stegeman wisselde in zijn geschiedenis al vaak van eigenaar. Tussen de jaren zestig en tachtig van de vorige eeuw werkte het bedrijf samen met de Brabantse vleesverwerker Hendrix, die de slacht verzorgde. Samen gingen de bedrijven op in de voedingsmiddelendivisie van British Petroleum. In 2008 belandde het bedrijf in handen van het Spaanse voedingsmiddelenconcern Campofrio, dat zelf werd overgenomen door Sigma.

Nobelprijs voor Abdulrazak Gurnah

Abdulrazak Gurnah

De Nobelprijs voor Literatuur is gewonnen door Abdulrazak Gurnah. De uit Tanzania afkomstige romanschrijver publiceerde tien romans en een aantal korte verhalen. 'Paradijs' wordt gezien als zijn doorbraak. 'Paradijs' wordt door de Zweedse Academie, de jury, omschreven als een *coming of age* en een triest liefdesverhaal waarin verschillende werelden en geloofsystemen botsen. De auteur wordt geroemd omdat

hij 'het koloniale perspectief omvergooit om dat van de inheemse bevolking te benadrukken'. Gurnah werd in 1948 geboren op het Tanzaniaanse eiland Zanzibar. Eind jaren zestig arriveerde hij als vluchteling in Engeland. Hij begon op 21-jarige leeftijd met het schrijven van werd uiteindelijk hoogleraar Engelse en postkoloniale literatuur aan de universiteit van Kent.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

Mensen

Nederlanders sturen meer kaartjes

Sinds het begin van de coronacrisis sturen mensen elkaar vaker post. Een kwart van de Nederlanders verstuurde sinds de virusuitbraak meer kaartjes dan daarvoor. Dat becijfert PostNL, dat onderzoek heeft laten doen onder ruim duizend mensen. Het gaat om zowel handgeschreven kaartjes als fysieke kaartjes via onlineservices. Van de groep die meer post heeft verstuurd tijdens de coronacrisis, verwacht een deel dat ook daarna te blijven doen.

Vooral Nederlanders tot veertig jaar zijn de afgelopen anderhalf jaar actiever post gaan versturen. Van de mensen die meer kaart-

jes verstuurden, geeft driekwart aan daarbij weleens gebruik te hebben gemaakt van een onlineservice. Dat houdt in dat je via een website opdracht geeft tot het versturen van een fysiek kaartje. Toch zou iets meer dan de helft van de mensen het vooral leuk vinden om een handgeschreven kaartje te ontvangen. Volgens PostNL versturen Nederlanders voornamelijk kaartjes voor verjaardagen, ter condoleance, bij een geboorte en om iemand beterschap te wensen.

Hoe de postvolumes zich komende tijd zullen ontwikkelen, blijft wel afwachten. Bij de laatste kwartaalcijfers meldde PostNL dat er

inderdaad ruim 4 procent meer post werd verstuurd dan een jaar eerder. Maar dat was onder meer te danken aan de uitnodigingen voor een coronavaccinatie die werden bezorgd en doordat er sprake was van herstel van de advertentiepost.

De opleving tijdens de coronapandemie volgt op een jarenlange daling van het postvolume. Die voortdurende afname was juist een van de argumenten waarom PostNL is gefuseerd met Sandd. De samensmelting zou nodig zijn geweest om in een krimpende markt de basispostvoorziening in Nederland vijf dagen per week te kunnen voortzetten.

Expositie over Van Gogh's aardappeleters

Een schilderij vol fouten, dat niet serieus bedoeld kon zijn. Zo oordeelde kunstschilder Anthon van Rappard in 1885 over het nieuwste werk van zijn vriend Vincent van Gogh. Die had die kritiek niet zien aankomen en dacht juist dat 'De aardappeleters' voor een doorbraak zou zorgen op de Parijse kunstmarkt. Het succes bleef echter uit en het doek belandde boven de schoorsteenmantel van zijn broer Theo. Nu is het schilderij, dat Van Gogh (1853-1890) maakte in het Brabantse Nuenen, onderwerp van de tentoonstelling 'De aardappeleters, misser of meesterwerk?' in het Van Gogh Museum in Amsterdam. De expositie, die vandaag opent en tot en met 13 februari duurt, vertelt onder

meer over hoe het doek tot stand is gekomen. Volgens Bregje Gerritse, onderzoeker bij het museum, is het schilderij van een boerenmaaltijd een van Van Gogh's meest doordachte werken. Zo maakte hij vele voorstudies, wat voor hem een ongebruikelijke manier van werken was.

De expositie vertelt het verhaal over 'De aardappeleters' aan de hand van onder meer 24 schilderijen, negentien tekeningen, een aantal prenten en brieven. Bezoekers kunnen zelf een oordeel vellen over het werk en in het Aardappeleters-atelier krijgen ze de kans aan tafel te gaan in een op schaal gemaakte reconstructie van de boerenwoning waar het tafereel zich afspeelt.

Ray-Ban wil Pearle kopen

Het Frans-Italiaanse brillenconcern EssilorLuxottica heeft een bod gelanceerd om alle resterende aandelen van het Nederlandse GrandVision, bekend van optieketen Pearle, in handen te krijgen. Deze zomer werd al de overname afgerond van het belang in GrandVision van 76,7 procent dat in handen was van investeerder HAL.

EssilorLuxottica, het bedrijf achter brillenmerk Ray-Ban, bezit nu inmiddels bijna 87 procent van GrandVision. Met de overname van GrandVision is een totale waarde gemeoid

van ongeveer 7,3 miljard euro. De deal kwam na flink wat juridisch gesteggel tussen de partijen uiteindelijk toch tot stand. Na afronding van de overname van de resterende aandelen zal de notering van GrandVision op de beurs in Amsterdam worden beëindigd.

De Europese Commissie gaf in maart onder voorwaarden toestemming voor de deal. Er moesten om een gezonde concurrentie in de markt te behouden wel bepaalde ketens van GrandVision van de hand worden gedaan, waaronder het Nederlandse Eye Wish.

Eurovision Songfestival in 2022 in Turijn

TURIJN — De 66e editie van het Eurovisie Songfestival wordt volgend jaar gehouden in Turijn. De Noord-Italiaanse stad krijgt de voorkeur boven Milaan, Bologna, Rimini en Pesaro, melden Italiaanse media.

Deze zomer liet de Italiaanse omroep Rai weten dat maar liefst zeventien steden interesse hadden getoond in het binnenhalen van het songfestival. Eind juli werd

duidelijk dat het tussen Bologna, Pesaro, Milaan, Rimini en Turijn zou gaan.

Op welke locatie in Turijn het songfestival plaatsvindt en op welke data is nog niet bekend.

Dankzij de winst van Maneskin in Rotterdam mag Italië voor de derde keer het songfestival organiseren. Eerdere Italiaanse edities waren in Napels (1965) en Rome (1991).

Apple werkt aan extra hulpmiddeltjes in auto

Apple wil handige digitale hulpmiddeltjes gaan aanbieden voor in de auto. Het Amerikaanse concern werkt aan technologie voor bijvoorbeeld het bedienen van de airconditioning, de snelheidsmeter en de stand van de stoelen, heeft persbureau *Bloomberg* begrepen van ingevonden. De besturing zou dan eenvoudig gebeuren via de iPhone.

Via Apple CarPlay kunnen miljoenen automobilisten al makkelijk muziek selecteren, routebeschrijvingen krijgen en bellen. Dit bestaat al sinds 2014. Het project achter de nieuwe opties wordt IronHeart genoemd en zou zich nog in een beginfase bevinden. Om het echt te doen slagen zou Apple ook de samenwerking moeten zoeken met autofabrikanten.

Het plan laat volgens Bloomberg wel zien dat auto's waarschijnlijk erg belangrijk worden voor Apple, zelfs als het bedrijf geen eigen voertuigen zou gaan verkopen. De iPhone-maker zou in de toekomst namelijk veel extra geld aan diensten voor de auto kunnen verdienen. Apple zelf wilde niet reageren op het bericht over de auto-plannen.

Er gaan al langer geruchten dat Apple over enkele jaren ook graag zelf auto's wil bouwen. Dat zou dan een elektrische auto betreffen die ook zelfrijdend is. Het project van Apple voor elektrische auto's heeft de naam 'Titan' en loopt al sinds 2014 toen een eerste ontwerp werd gemaakt. Apple zou daarbij zijn eigen batterijtechnologie willen gebruiken.

Red Hot Chili Peppers naar Nederland

Red Hot Chili Peppers

De Amerikaanse band Red Hot Chili Peppers komt naar Nederland tijdens de wereldtournee volgend jaar. De rockband staat 10 juni 2022 in het Goffertpark in Nijmegen, meldt concertorganisator Mojo. Tijdens de tournee komen hun grootste hits aan bod en spelen ze nieuwe nummers van het nog uit te komen

nieuwe album. Ook nemen ze een handjevol andere artiesten mee op tournee. Onder meer rapper A\$AP Rocky, The Strokes, HAIM en Anderson .Paak & The Free Nationals doen mee. Red Hot Chili Peppers beginnen hun wereldtour begin juni in Spanje. Ze staan ook op het Belgische rockfestival Rock Werchter begin juli.

De rockband werd in 1983 opgericht en bestaat tegenwoordig uit zanger Anthony Kiedis, bassist Flea, drummer Chad Smith en gitarist John Frusciante. De band veranderde geregeld van samenstelling en scoorde grote hits met nummers als 'Californication', 'Snow', 'Otherside' en 'Under the Bridge'.

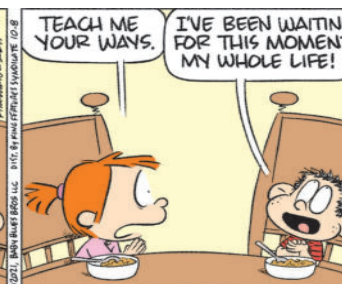
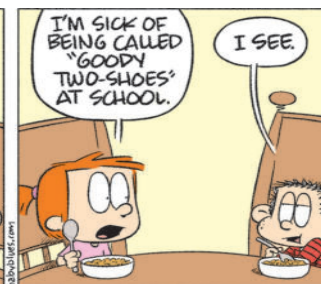
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Wereldkampioen Frankrijk langs België in trefzekere 2e helft

TURIJN — België heeft in de halve finales van de Nations League verzuimd wereldkampioen Frankrijk te verslaan. De ploeg van bondscoach Roberto Martínez leidde in Turijn bij de rust met 2-0, maar raakte na de pauze in het Franse offensief het overzicht kwijt: 2-3. Daardoor bleef een Belgische revanche uit voor de voorgaande nederlaag tegen Frankrijk bij het WK in 2018 in de halve finales (0-1).

In de slotfase van de eerste helft kwamen Yannick Carrasco en Romelu Lukaku tot scoren. In beide gevallen kwam de assist van Kevin de Bruyne, de veelgeprezen spelmaker van Manchester City. In de tweede helft kwam Frankrijk sterk terug door doelpunten van Karim Benzema en Kylian Mbappé. In de slotminuut van de reguliere speeltijd voorkwam Theo Hernandez een verlenging. Frankrijk speelt in de finale tegen Spanje, dat woensdag met 2-1 won van Europees kampioen Italië. De eindstrijd is zondagavond in Milaan. Het duel om de derde plaats tussen België en Italië vindt zondagmiddag plaats in Turijn.

Karim Benzema en Paul Pogba tijdens de wedstrijd.

De Bruyne kon al in de 4e minuut van dichtbij uithalen, maar doelman Hugo Lloris voorkwam een Franse achterstand. Daarna liet Mbappé zich gelden. Door toedoen van verdediger Jason Denayer kwam de Franse sterspeler net niet tot scoren. Mbappé speelde zijn 50e interland voor Frankrijk. Met 22 jaar en 291 dagen is hij de jongste Fransman ooit die deze mijlpaal heeft bereikt.

In het slotkwartier van de eerste helft sloeg België hard toe. Eerst klopte Carrasco doelman Lloris met een schot in de korte hoek en daarna verraste Lukaku de Franse keeper bij de eerste paal: 2-0. Frankrijk ging na de rust fel op jacht naar eerherstel. De afronding was bij Paul Pogba en Antoine Griezmann echter slecht verzorgd. Dankzij een doeltreffend schot van Benzema en een benutte

strafschop van Mbappé, na een charge van Youri Tielemans op Griezmann, werd het toch gelijk: 2-2. In de 87e minuut leek Lukaku zijn ploeg van dichtbij naar de finale te leiden, maar de VAR keurde zijn tweede treffer af wegens buitenspel. Daarna deponeerde Pogba een vrije trap op de lat. Met een trefzekere uithaal besliste Theo Hernandez het enerverende duel alsnog: 2-3.

Clijsters kan ook in Indian Wells niet winnen

INDIAN WELLS — Het is tennisster Kim Clijsters ook in Indian Wells niet gelukt om een overwinning te boeken op de WTA Tour. De 38-jarige Belgische, bezig aan haar derde periode op de Tour, moest het in de eerste ronde afleggen tegen Kateřina Siniakova uit Tsjechië: 1-6, 6-2, 2-6. Clijsters verloor vooralsnog al haar partijen in het enkelspel sinds ze vorig jaar voor de tweede keer haar rentree maakte.

De voormalige aanvoester van de wereldranglijst, nu de mondiale nummer 1476, had van de organisatie in Indian Wells een wildcard

gekregen. Clijsters won het toptoernooi in Californië in 2003 en 2005. Tien jaar na haar laatste optreden in Indian Wells keerde ze daar

gisteren terug op de baan, maar het leverde opnieuw een nederlaag op. Siniakova, die afgelopen zomer met landgenote Barbora Krejci-

kova olympisch goud pakte in het dubbelspel, bleek in de derde set fitter en scherper dan Clijsters.

“Er zijn momenten dat ik me echt goed voel op de baan, maar ook momenten waarop ik voel dat ik te wisselvallig ben. Dat hoort bij het proces”, zegt Clijsters, die nog altijd vastbesloten is om van haar derde ‘tennisleven’ een succes te maken. “Het parcours is hobbelig, maar ik probeer mijn spel iedere keer dat ik op de baan sta, te verbeteren.” De viervoudig grandslam-winnares maakte begin 2020 voor de tweede keer een comeback, maar ze kwam sindsdien nog amper in actie. In oktober onderging Clijsters een knieoperatie, in januari van dit jaar volgde een coronabesmetting. Ze maakte onlangs in Chicago haar rentree, maar daar verloor ze in de eerste ronde, net als vorig jaar in Dubai, Monterrey en op de US Open in New York. De Belgische won dat grandslamtoernooi drie keer, waarvan twee keer na haar eerste comeback in 2009.

Kim Clijsters

Van de Zandschulp uitgeschakeld in Indian Wells

INDIAN WELLS — Tennisster Botic van de Zandschulp is niet door de eerste ronde gekomen in het masterstoernooi in het Amerikaanse Indian Wells. De Amerikaan Marcos Giron was de Nederlander in een lange driesetter de baas: 6-7, 6-2, 6-4.

De partij tussen Giron, nummer 59 van de wereld en de Nederlander nam ruim tweeënhalf uur in beslag.

Van de Zandschulp, 66e van de wereld, was door twee overwinningen in de kwalificaties in het hoofdschema

beland. Hij speelde zijn derde partij in drie dagen. Van de Zandschulp speelde zijn eerste toernooi sinds de

US Open, waar hij opzien baarde door via het kwalificatietoernooi de kwartfinale van het grandslamtoernooi te bereiken. Daarin verloor hij van de latere winnaar, de Rus Daniil Medvedev, in vier sets.

Gridstraf voor coureur Hamilton in Grote Prijs van Turkije

ISTANBUL — Formule 1-coureur Lewis Hamilton krijgt zondag in de Grote Prijs van Turkije een gridstraf van tien plaatsen. De overkoepelende organisatie FIA liet weten dat Mercedes een nieuwe verbrandingsmotor in de bolide van Hamilton heeft gemonteerd, zijn vierde van dit seizoen.

De coureurs mogen drie motoren gebruiken in een seizoen, daarna volgt een gridstraf. Omdat Mercedes vooralsnog slechts een deel

van de gehele krachtbron heeft vervangen, blijft de straf voor Hamilton beperkt tot tien plaatsen naar achteren bij de startopstel-

ling. Max Verstappen moest twee weken geleden in Rusland helemaal naar achteren op de grid, omdat hij een volledig nieuwe motor kreeg in zijn Red Bull. De Nederlander reed in de race naar de tweede plaats, achter Hamilton.

De Brit leidt momenteel in de strijd om de wereldtitel,

met een kleine voorsprong op Verstappen. Morgen is de kwalificatie voor de wedstrijd die zondag wordt verreden.

Ferrari-coureur Carlos Sainz liet weten zijn volledige motor te vervangen. Hij start daarom in Istanbul helemaal achteraan het veld.

Oranje vervolgt strijd om WK-ticket met uitwedstrijd in Letland

RIGA — Het Nederlands elftal hoopt vrijdag een volgende stap te zetten op weg naar deelname aan het wereldkampioenschap voetbal van volgend jaar november in Qatar. Oranje speelt om 20.45 uur (Nederlandse tijd) in Riga tegen Letland. In maart won Nederland, dat toen nog onder leiding stond van Frank de Boer, de thuiswedstrijd met 2-0.

De huidige bondscoach Louis van Gaal mist in het Dau-gava Stadion middenvelder Georginio Wijnaldum. De reserve-aanvoerder is geschorst. Van Gaal wil die plek nu in laten vullen door

een andere ‘lopende speler’. Volgens de bondscoach komt spits Memphis Depay dan het beste tot zijn recht. Aanvoerder Virgil van Dijk, Davy Klaassen, Ryan Gravenberch, Luuk de Jong

en Donyell Malen staan op scherp en zijn bij een gele kaart geschorst voor het volgende WK-kwalificatieduel, maandag in Rotterdam tegen Gibraltar.

Oranje is koploper in groep G van de kwalificatie met 13 punten uit 6 duels. Noorwegen heeft ook 13 punten en Turkije staat derde met 11 punten. Turkije en Noorwegen treffen elkaar vandaag in Istanbul.

Wielrenner Roglic wil in Lombardije afsluiten met 14e zege

MILAAN — Wielrenner Primoz Roglic sluit zijn succesvolle seizoen morgen af met de Ronde van Lombardije. Het doel van de Sloveen is om daar zijn veertiende zege van het seizoen te behalen, zo laat zijn team Jumbo-Visma weten. Het betreft een koers van Como naar Bergamo over bijna 240 kilometer. Er staan meerdere beklimmingen op het programma.

“Ik heb het naar mijn zin in Italië”, zegt Roglic, die de afgelopen dagen al twee koersen won in het land. “Het is voor ons allemaal een lang seizoen geweest, maar het blijft mooi om aan de start te staan. Het zijn zware koersen hier, daarom probeer ik

zoveel mogelijk rust te pakken na een wedstrijd. De Ronde van Lombardije is één van de grootste koersen van het jaar, dus die is belangrijk voor me.

Ik ga proberen dit monument op mijn naam te schrijven.”

Foto: Sportnieuws.nl

Verstappen noteert 2e tijd in 1e vrije training Turkije

ISTANBUL — Formule 1-coureur Max Verstappen heeft in de eerste vrije training van de Grote Prijs van Turkije de tweede tijd genoteerd. Hij zette een tijd neer van 1.24,603 en was 0,425 seconde langzamer dan Lewis Hamilton.

De Brit, leider in het klassement om de wereldtitel, noteerde op het circuit van Istanbul een snelste ronde van 1.24,178. Morgen is de kwalificatie voor de wedstrijd van zondag. De kans dat Hamilton

na de kwalificatie morgen een betere startpositie krijgt dan Verstappen is zeer klein. De zevenvoudig wereldkampioen heeft namelijk een gridstraf van tien plaatsen gekregen, omdat een deel van de krachtbron van zijn

Mercedes is vervangen. De Monegask Charles Leclerc (Ferrari) was de nummer 3 op 0,476 seconde, daarna volgde Hamiltons teamgenoot Valtteri Bottas. Later vandaag zou nabij de Turkse hoofdstad de tweede trainingssessie plaatsvinden. Verstappen heeft in de strijd om de wereldtitel twee punten achterstand op Hamilton.

Foto: Red Bull Racing

De F1-bolide van Max Verstappen met de wit rode accenten.